

Genç Sosyologların Sesi

SOSYOLOG

SOSYOLOG KADRAJI
KONUMUZ CUMHURİYETİMİZ

Prof. Dr.

Veysel BOZKURT

SÖYLEŞİ

MERHABA
DUNYA

İLK SAYIMIZ İLE
SOSYAL BİLİMLERE
VE DÜNYAYA
MERHABA
DİYORUZ

SOSYOLOJİ TARİHİ

AUGUSTE COMTE SOSYOLOJİSİ

8 SOSYOLOJİ
OKUYANINA
NE KAZANDIRIR?

Fotoğraf : Kerem Tekin

ZIYA
GÖKALP

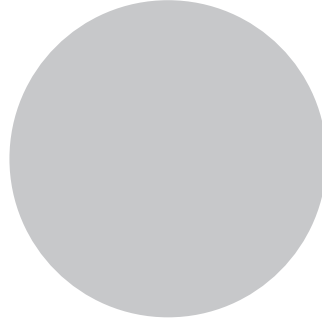
TÜRK
SOSYOLOJİSİ
VE DERGİMİZ
ONUNLA BAŞLADI

SOSYOLOJİ FAKÜLTEM
DARÜLFÜNUN

YIL : 1 SAYI : 1

www.sosyologdergisi.com

sosyoLOG Dergisi bir DUSODER yayınıdır.

sosyoLOGdergisi

Dünya Sosyologlar Derneği Yayınıdır.

İMTİYAZ SAHİBİ

Dünya Sosyologlar Derneği adına
Sosyolog Nejdat TOPCU
n.topcu@sosyologdergisi.com

SORUMLU MÜDÜR

Sosyolog Nejdat TOPCU

EDİTÖR

Ebru AYTEKİN
e.aytekin@sosyologdergisi.com

DANIŞMA KURULU

danisma@sosyologdergisi.com
Prof. Dr. Veysel BOZKURT
Prof. Dr. Kutluk ÖZGÜVEN
Necdet TOPCU
Ali AGKOÇ
Esra TELLİOĞLU
Goncagül ERGEN
Burcu CAN

YAZI İŞLERİ KURULU

yazi@sosyologdergisi.com
Merve AYTEKİN TAHİNÇ
Zafer CEBECİ
Deniz ALEMDAR
Asiye TÜRKAN
Berrak BALKIN
Zinnire ÇAVUŞ
Huriye Nur GENÇOĞLU

SATIŞ & REKLAM & HALKLA İLİŞKİLER

reklam@sosyologdergisi.com
Didem AKBAŞ
Tuba KAYRA

TASARIM

tasarim@sosyologdergisi.com
Ali AGKOÇ
Didem AKBAŞ

YÖNETİM ADRESİ

bilgi@sosyologdergisi.com
Dünya Sosyologlar Derneği, Şirinevler
Mah., Mareşal Fevzi Çakmak 1. Sok.,
No:29B, Bahçelievler, İstanbul
Tlf : 05356474775

YAYIN TÜRÜ

SÜRELİ / AYLIK

BASKI

AKADEMİ BASIN YAYIN
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi
C Blok No:230 Topkapı, İstanbul
Tlf : 0212 493 24 67
Sertifika No: 47610

Bu yayının tüm hakları Dünya Sosyologlar Derneği'ne aittir. Dergi içeriği, izin alınmadan elektronik veya basılı şekilde kullanılamaz. Çoğaltılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir. Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Genç Sosyologların Sesi

SOSYOLOG

G E Ç M İ Ş O L S U N

#izmir

YIL : 1 SAYI : 1

www.sosyologdergisi.com

sosyo**LOG** Dergisi bir DUSODER yayınıdır.

MERHABA DÜNYA

SOSYOLOG

BAŞLARKEN

İlk sayısını sizlere sunduğumuz SosyoLOG
Dergisi'nden herkese selamlar!

aynı zamanda mesleki değerlerinin toplum nezdinde daha itibarlı hale gelmesini sağlayacak çalışmalara imkân olacaktır. Dünya Sosyologlar (DUSODER) Derneği olarak meslektaşlarımıza öncülük ederek bu çalışmalarda birlik ve beraberliği sağlamak ve meslektaşlarımızın cesaretini teşvik ederek girişimcilik yönlerinin gelişmesine de katkı sunmak gibi düşüncemiz vardır. Dergimiz her ay düzenli olarak dijital ortamda yayınına devam edecektir. Siz değerli meslektaşlarımızın da aramızda yer alması bizleri bahtiyar edecektir. Böylelikle hem birliği sağlamış olacağız hem de yapılması gerekeni kurumsallık üzerinden topluma ve muhatabına duyurmuş olacağız. Sizlerle daha güçlü yarınlara yolculuk yapacağımızı umut ediyoruz. Şimdiden dergimiz hayırlı olsun diyor ve hepinizi sevgi ve muhabbetle selamlıyoruz.

Bu dergi uzun zamandır düşünülüp, nihayetinde bir akademisyen hocamızın da teşviki ile yayın hayatına başlama kararı almış bir DUSODER yayınıdır. Dünya Sosyologlar Derneği olarak sosyal alanların yapısal ve bireysel sorunlarını her platformda gündeme taşırk-en bu defa bir dergi ile bu konularda sizlerle olacağız. Bu dergide; sosyoloji, psikoloji, felsefe, sanat, edebiyat, tarih, eğitim, hukuk, ekonomi gibi toplumun gerek bireysel gerekse toplumsal sorunlarına sosyologca bakış formatında bir yaklaşımla sizlerle olmaya gayret edecektir. Dergi de özellikle sosyolog meslektaşlarımızın kendilerini ifade etme, sosyal olaylar ile ilgili gözlemlerinin yer bulması ve bu sosyal olayları analiz etme fırsatı bulabileceği gibi

DUSODER
DÜNYA SOSYOLOGLAR DERNEĞİ
www.dusoder.org

İÇİNDEKİLER

İLK SAYIMIZDA NELER VAR

Başka uluslar, çağdaş uygarlığa girmek için geçmişlerinden uzaklaşmak zorundadırlar; oysa Türklerin çağdaş uygarlığa girmeleri için, yalnız geçmişlerine dönüp bakmaları yeter. ZİYA GÖKALP

ZAFER CEBECİ

Tüketiyorum Öyleyse Varım

SEMA EMİR.

Engelliler Suskun Sessizliklerini Yaşıyor

ŞÜHEDA DERYA BARIŞ

İnsan Neyi Arar.

MURAT ER

Türkiye’de Muhafazakarların Tarihi

ESLEM CIVAN

Savruluş / Yokoluş

HURİYE NUR GENÇOĞLU

Zehir Sana Bulaşmış

MEHMET AÇIKGÖZ

Antik Çağda Aristoteles Bağlamında Erdem

EŞE GÜNGÖR

Kendini Bilmek

MERVE AYTEKİN TAHİNÇ

Ebeveyn Gelişir Dünya Değişir

MERVE MEDİNE ÖZDEMİR

Toplumda dezavantajlı grup olarak “yaşlılar”

RAMAZAN RÜZGARKESEN

Küreselleşen Dünyada Tarım İşçilerinin Yeri

SOSYOLOG UZMAN

Sivri Dilli Sosyolog

SADIK UZUN

Eğitim Sistemimizin Öncelikli Sorunları

İSMAİL GÖKHAN ŞAHİN

Ahlaksızlığın Artış Nedenleri

MELİKE BALIM

Sosyal Psikoloji Bakış Açısından Gençlerde Kaygı Bozukluğu

ASIYE TÜRKAN

Evlilik İdare Etme Sanatıdır

SEMA AYDIN

Kelimelere Değil Engellere Takılıyoruz

PINAR ALBAYRAK

Spor Yapan Çocuk Daha Başarılı Ve Mutlu

07-08
Sosyoloji
Okuyanına
Ne Kazandırır?

09.
Sosyolog
Tanıyalım
Ziya Gökalp

33.
Sosyoloji
Fakültem
Darülfünun

13.
Sosyal
Röportaj
Veysel BOZKURT

15.
SOSYOLOG KADRAJI

33.
AUGÜSTE COMTE

ANIYORUZ
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Sosyoloji

Okuyunana ne KAZANDIRIR?

Son zamanlarda özellikle sosyoloji okuyan insanlarımız artmış ve bu konuda hem kamuda hem de özel sektörde yer bulmak istiyorlar. Peki sosyoloji okuyanına ne kazandırır? Bu bireylere sosyoloji bir şey kazandırmış mıdır?

w w w . s o s y o l g d e r g i s i . c o m

SOSYOLOGCA BAKIŞ

NECDET TOPCU

Dünya Sosyologlar Derneği Başkanı

Sosyolog / Yazar

Sosyoloji mesleğini okuyup da sosyal davranış olarak ya da bir ahlaki değer olarak hayatlarına indirgeyebilmişler midir? Bunu bilemem ama sosyoloji okumanın elbette ki müspet yönleri vardır. Bu yönler aslında kişiliğe oturduğu takdirde ciddi bir potansiyele dönüşeceği de kaçınılmazdır. İyi bir sosyoloji eğitimi almış birey, toplumsal hayat hakkında eleştirel düşünmeyi ve sorgulamayı öğrenir. Tabii eleştiri kavramından ne anladığınız da çok önemlidir.

E ELEŞTİRİ....

Eleştiri: Bir konuda itiraz ettiğiniz bir duruma çözümsel bir yaklaşım sunmaktır. Yani "Bu işin böyle doğru olmadığını düşünüyorum, doğru olan şöyle olmalıdır çünkü..." diye izahatta bulunmalıdır. Sırf itiraz etmek eleştiri gibi görünse bile muhatabı mutmain etmez.

Sosyolojik hayal gücü insanlara günlük bakışın ötesine geçiş imkânı sağlar. Toplumsal ve kültürel ilişkiler hakkında farkındalığımızı artırır. Olayların oluş biçimi ve etkileşim biçimleri hakkında daha somut ve anlamlı bir görüş ifadesine sahip olur. Duyularımızın keskinleşip gözlerimizin daha çok açılmasına yardımcı olur. Daha önce görmediğimiz insanlık durumlarını keşfedebiliriz. Bauman'ın ifadesiyle; sosyolojik düşünmek, baskıcı bir dünyayı esnekleştirir. İletişimlerde ya da aşılması gereken mevzularda daha makul ve müzakereci yaklaşımlar sunar. Bize dünyanın şimdi olduğundan farklı bir dünya olabileceğini gösterir. Sosyolojik düşünme sanatını öğrenen insan daha az manipüle edilebilir. Aidiyet duygusu daha çok konu odaklı olur. Kurum ve kişi odaklı aidiyetlerden uzak durmaya çalışır. Sosyoloji, çevremizdeki insanları, onların hasletlerini, düşlerini, kaygılarını ve acılarını daha iyi anlamamızı sağlar. İnsanı anlamak ve anlamlandırmak çözüm adına en müspet ve makul yaklaşımdır. Bu nedenle sosyoloji bilimi empati yeteneğini güçlendirir. Öteki toplumlar ve gruplar hakkında bilgimizi artırır. Korku ve zıtlasma yerine, hoşgörüyü teşvik eder. Özgürlüğümüze katkıda bulunur. Sosyoloji, bu sebeple sık sık politik ihanetle suçlanır. Toplum sorunları ile ilgilenen sosyal bilimcinin konusu ile siyasetçinin konusu kesişebilir. Bu sebeple siyasi tarafgirlikle suçlanma durumu olsa da sağduyulu bir bakış bunu fark edebilir. Siyasi analiz yaparken aidiyet duygusu içinde değil, daha ziyade sorunun kendisi ile ilgilenecek çözüme dair tez sunar. Klasik sosyolojinin doğumunda o günün toplumsal sorunlarına çözüm arayışı önemli rol oynamıştır. Sosyoloji, günümüz Avrupa'sının yükselişine katkı sunan başat bilimdir. Nitekim Comte'un "Tahmin etmek için bilmek, kontrol etmek için tahmin etmek" sözü, sosyolojiye o dönemde yüklenen işlevi son derece öz biçimde ortaya koymaktadır. Sosyoloji bilgi felsefesi ile oluşan anlayışla geleceğe dair daha anlamlı ve yapıcı açıklamalarda bulunabilir. Bu açıdan bakanlar, sosyolojiye daha iyi bir dünya oluşturulması görevi vermektedirler. Bu sebeple olsa gerek, Berger'ın da ifadesiyle, sosyologların bir "sosyal reformcu" imajları vardır. Sosyolojik düşünmek, sosyal değişmeyi teşvik eder. Sistemin işleyişi hakkında ne kadar çok bilgiye sahip olursak, onu değiştirebilecek gücümüz o kadar çok olur. Gerek devlet sistemleri olsun gerek içindeki sosyal yapılar olsun sürekli yeniliklere kapı açacak şekilde yapılandırılmasında da sosyoloji biliminin etkisi yadsınamaz.

Sosyolojik bakış; hem sınırlarımız hem de imkânlarımız hakkındaki farkındalığımızı artırır. Yapılacak hamlelerin imkân ve mümkün ilişkilerini ortaya koyarak metodolojik bir anlam katar. İçinde yaşadığımız toplumun işleyiş kalıplarını anlamamızı sağlar. Yine bunlara benzer yapıların birçok toplumda var olduğunu görürüz.

Oyunun kurallarını ne kadar iyi anlarsak, iyi oyuncu olma ihtimalimiz o kadar artar. Başından itibaren sosyolojinin vaadi, bilimsel ilerleme kadar, kamusal ilgiyi aydınlatmak da olmuştur. Özellikle yoksulluk, işsizlik, eğitim, kültür ve kentleşme gibi alanlarda sorunları belirleyip çözüm önerileri aramak, en azından bu alanda çalışanların bir bölümünün sosyolojiye yüklediği işlevler arasındadır. Yapısal sorunların toplum yaşamındaki etkilerini sistematik bir şekilde ortaya koyar. Aynı zamanda araştırma kurumlarından şirketlerin insan kaynakları yönetimi alanlarına kadar geniş bir alanda sosyologların istihdamı, sosyolojinin işlevlerinin genişliğini de anlamamıza yardımcı olacaktır.

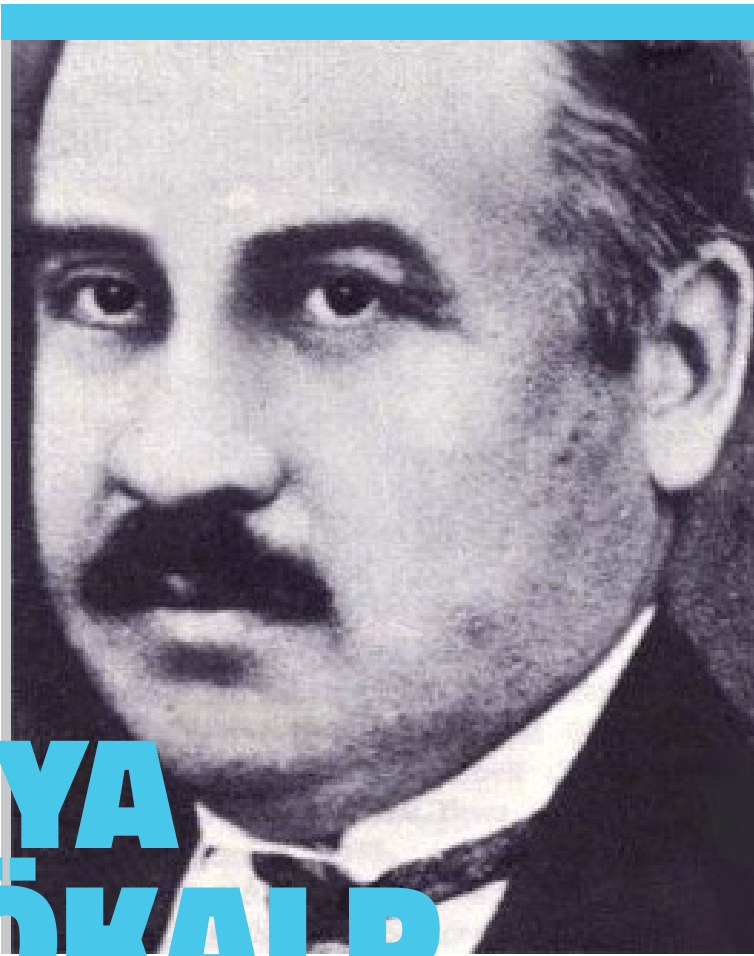
**Sosyoloji,
çevremizdeki insanları,
onların hasletlerini,
düşlerini, kaygılarını ve
acılarını daha iyi
anlamamızı sağlar**

Özellikle yaşadığımız toplumu ele alırken yanlış ve doğrular ekseninde meseleye yaklaşan, siyasi bir taraf olmadan yapılması gerekeni ortaya koyan bir anlayış bireyi olarak kendini takdim eder. Meselelere itiraz ederken ötekileştirme yapmadan konu eksenli sorunları ele alır. İtham etmeden fikrin doğruluğunu ya da yanlışlığını ortaya koyacak şekilde bir yaklaşım sergiler. Toplum sağlığı onun için çok önemlidir. Çünkü toplum davranış psikolojisinin, bireyi şekillendirdiğini düşünür ve ona göre çözüm üretir. Bu nedenle sosyoloji bilimi toplumsal mutabakat için çok önemli bir bilim dalıdır. Her ne kadar bu bilimin ülkemizde değerini anlamamış otoriteler olsa da sosyoloji kendi öğretisi ile oluşmuş mümtaz bireylerin varlığı ile asla değer kaybetmeyecektir. Her zaman söylerim yine söylüyorum her zamankinden daha çok sosyolojiye ihtiyacımız var.

HAZIRLAYAN
RUKİYE ÇORLU

sosyoloLOG

TANIYALIM

ZİYA GÖKALP

Ziya Gökalp, 23 Mart 1876'da Diyarbakır'da dünyaya gelmiştir. Düşünce yapısının temellerinin oluşmasında babası Mehmet Tefrik Efendi'nin rolü çok büyük olmuştur. Onu istediği kitapları okuma noktasında serbest bırakmış, Namık Kemal gibi hürriyet ve vatansever olması hususunda telkinlerde bulunmuştur.

Ziya Gökalp, 1883 yılında ilköğrenimini Mercimek Örtmesi Mahalle Mektebi'nde görmüş, 1886'da ise Mekteb-i Rüştîye-i Askeriye 'ye kaydolmuştur. Bu dönemde amcasından Arapça, Farsça ve İslam Felsefesiyle ilgili dersler almıştır. Bununla birlikte küçük yaşlardan itibaren doğa bilimlerine karşı ilgisi de devam etmiştir. Böylece Ziya Gökalp hem milli ve dini hem de Batı kaynaklı bilgileri öğrenmeye başlamıştır.

Mekteb-i Rüştîye-i Askeriye'yi tamamladıktan sonra 1891'de Mekteb-i İdâdi-i Mülki'ye girmiştir. Bu yıllar Ziya Gökalp için uyanış yılları olmuş fakat son sınıfa geçtiğinde İdadi Mektebi beş yıldan yedi yıla çıkarılınca mektepten ayrılmıştır. Yükseköğrenim görmek için İstanbul'a gitmek istese de bu dönemde yoğun bir şekilde yaşanan siyasal ve toplumsal karışıklıklardan dolayı ailesi, onu İstanbul'a göndermek istememiştir.

Bununla birlikte o dönemde çeşitli bunalımlar da yaşayan Ziya Gökalp, alına ateş ederek intihar etmek istemiş ancak kurşun kafatasında kaldığı için ölmemiştir. Ziya Gökalp iyileştikten sonra kendisini büsbütün okumaya vermiştir. Amcasından öğrendiği Arapça ve Farsçayı ilerletmiş, Fransızca öğrenmeye başlamıştır. Muhyiddin Arabi ve İ. Gazali gibi İslam filozoflarının yanı sıra Gustave Le Bon ve Tarde gibi Batı düşünürlerinin eserlerini incelemeye koyulmuştur.

**Ziya Gökalp,
bir taraftan okuluna
devam ederken,
diğer taraftan da
hürriyet ve meşrutiyet
arzusu duyan gençlerle
temas imkânları**

Sosyoloji Kürsüsü

Darülfünun'da Sosyoloji dersi vermeye başlamıştır. Ziya Gökalp verdiği bu derslerde Durkheim'in sosyoloji anlayışını aktarmıştır

Ziya Gökalp, bir taraftan okuluna devam ederken, diğer taraftan da hürriyet ve meşrutiyet arzusu duyan gençlerle temas imkânları aramıştır. Daha Diyarbakır'da iken Dr. Abdullah Cevdet'ten; tıbbiyelilerin teşebbüsüyle hürriyet ve meşrutiyeti elde etmek için gizli bir cemiyet kurulduğunu ve bir ihtilal hareketi hazırlamakta olduğunu öğrenmiş ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katılmıştır.

Burada amcasının kızı Vecibe Hanımla evlenmiştir. Maddi sıkıntı yaşamayan Gökalp bir müddet daha kendisini okumaya vermiştir. Fakat kısa bir süre sonra tekrar siyasi faaliyetlere girişmiştir. 1908'de II. Meşrutiyetin ilanından sonra Diyarbakır'da arkadaşlarıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir kolunu kurmuştur. Ayrıca Dicle ve Peyman gazetelerini çıkararak kendi siyasal ve toplumsal fikirlerini kaleme almıştır.

TÜRK SOSYOLOJİSİ

106 YAŞINDA

1914

Cemiyet çalışmalarına devam ederken, Ziya Gökalp bazı güçlüklerle de karşılaşmıştır. O dönemde, II. Abdülhamit'in özellikle yükseköğrenim gören gençleri takip ettirmesiyle o da tehlike altında kalmıştır. Üçüncü sınıftayken rutin bir genel arama sırasında, dolabında "zararlı" kabul edilen bazı Fransızca kitaplar ele geçirilmiş; ama okuldan atılmaktan hocalarının yardımıyla kurtulmuştur. Aynı yıl, yaz tatilindeyken Diyarbakır'a gelen Ziya Gökalp, arkadaşlarının yaşadıkları bazı sorunlar nedeniyle valiyi İstanbul'a şikâyet etmiştir. Bunun üzerine Ziya Gökalp ve arkadaşlarının evleri aranmış, açılan soruşturma nedeniyle okuldan uzaklaştırılmış, ardından da tutuklanmıştır. Ziya Gökalp mahkûmiyetini bitirdikten sonra 'zaptiye nezareti altında' bulundurulmak kaydıyla Diyarbakır'a gönderilmiştir.

1909'da Selanik'te düzenlenen İttihat ve Terakki'nin Genel Kurultayına Diyarbakır temsilcisi olarak davet edilmiştir. Bu toplantıda fikirleri çok beğenilen Ziya Gökalp, Genç Kalemler dergisinde şiir ve makaleler yazmıştır. 1910 yılında İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Merkez-i Umumi Azalığına seçilmesinden sonra Selanik'e yerleşmiştir. Burada bulunduğu süreçte Gökalp, Durkheim'in eserlerini derinlemesine incelemiştir. 1912 yılında gerçekleşen Balkan Harbi sebebiyle İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin merkezi Selanik'ten İstanbul'a taşınırken Ziya Gökalp de tekrar İstanbul'a dönmüştür. Sonrasında ise Darülfünun'da Sosyoloji dersi vermeye başlamıştır. Ziya Gökalp verdiği bu derslerde Durkheim'in sosyoloji anlayışını aktarmıştır.

Gökalp'in, Diyarbakır Gazi Köşkü'ndeki büstü.

MALTA'ya Sürgüne gönderilmiştir

Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisi, Ziya Gökalp'in İstanbul'daki verimli çalışmalarının da sonuna getirmiştir. İttihat ve Terakki üyelerinin büyük bir kısmı ülkeyi terk etmiş fakat Ziya Gökalp arkadaşlarının uyarılarını dinlemeyerek üniversitedeki derslerine devam etmiştir. Fakat Padişah Vahdettin hükümeti ile uyuşmazlık yaşayarak çıkarıldığı Askeri Mahkemede suçlanarak Malta'ya sürgüne gönderilmişlerdir. Yaklaşık iki buçuk yıl sürgün hayatı yaşayan Gökalp, burada da ilmi çalışmalarına ara vermeden devam etmiştir. Sürgün edilen İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerine konferanslar vermiş ve onlarla ilmi tartışmalara katılmıştır. 1921'de ise sürgün hayatı sona ermiş, önce Ankara'ya sonra da Diyarbakır'a gelmiştir.

Mustafa Kemal'in de desteğiyle Diyarbakır Milletvekili seçilmiştir. İstiklal Harbi kazanılıp Ankara, hükümet merkezi olunca Ankara'da Maarif Vekâleti Telif ve Tercüme Encümeni Başkanlığı görevine getirilmiştir. Ayrıca 1924 Anayasası'nı hazırlayan komisyonunda da hem anayasanın oluşumu hem de kanuni düzenleme aşamasında çok önemli roller üstlenmiştir. Bir süre sağlık sıkıntıları çeken Ziya Gökalp 24 Ekim 1924 tarihinde hayatını kaybetmiştir. Cenazesi büyük bir törenle Sultan Mahmut Türbesi mezarlığına defnedilmiştir.

Fotoğraf : Kerem Tekin

“Başka uluslar, çağdaş uygarlığa girmek için geçmişlerinden uzaklaşmak zorundadırlar; oysa Türklerin çağdaş uygarlığa girmeleri için, yalnız geçmişlerine dönüp bakmaları yeter”

**SEN BEN YOKUZ
BİZ VARIZ**

ZİYA GÖKALP

ESERLERİ

Ziya Gökalp pek çok eser kaleme almıştır. Bu eserlerinde Ziya, Ziyaeddin, Mehmet Ziya, Hüseyin Vedat, Mehmet Mehdi, Tefik Sedat, Mehmet Nail, Demirtaş, Celal Sakıp, İşçi Kızı, Hiçi, Bimer, Gökalp gibi mahlaslar kullanmıştır.

Şaki İbrahim Destanı, Kızıl Elma, Türkçülüğün Esasları, Türkleşmek, İslamlaşmak, Muassırlaşmak, Türk Medeniyet Tarihi, Yeni Hayat, Doğru Yol, Türk Töresi, Altın Işık, Doğru Yol, Terbiye'nin Sosyal ve Kültürel Temelleri kaleme aldığı eserlerdir. Ayrıca çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanan makale ve şiirlerinin sayısı üç yüzün üzerindedir. Rumeli ve Genç Kalemler, Türk Yurdu, Halka Doğru, Türk Sözü, İslam, Milli Tettebbular, İktisadiyat, Muallim, İçtimaiyat, Yeni Mecmua, Şair, İlim, Fen ve Felsefe Tettebbuatı, Küçük Mecmua dergilerinde; Dicle, Peyman, Şura-ı Ümmet, Tûran, Akşam, Tanin, Cumhuriyet, Yeni Gün, Yeni Türkiye, Hâkimiyet-i Milliye gazetelerinde yazılar kaleme almıştır.

Bir kavmi yutmak için parçalamak lâzımdır. Milleti parçalamak için de başlangıçta lisanını parçalamak iktiza eder. Bunu yapanların bazıları bilerek yapıyorlar; bazıları da bilmeden yapıyorlar.

Ümit benim ruhum

SOSYAL RÖPORTAJ

PROF. DR. VEYSEL BOZKURT

Öncelikle sosyoLOG dergisi için bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz. Dergimizin kuruluşunda önyaklık etmiş olmanızda bizi ziyadesiyle memnun etmiştir. Birkaç cümle ile neler söylersiniz?

Derginiz hayırlı olsun. Sosyal medyada takip ediyorum. Genç sosyologlar epeyce dertliler. Haklı olarak seslerini duyurmak istiyorlar. Umarım, genç sosyologlar için hem kendilerini hem de toplumsal meseleleri anlattıkları bir platform olur bu dergi. Hepinize başarılar diliyorum.

Genel olarak covid19 un toplum üzerindeki etkisi hakkında ilk ne söyleyebilirsiniz?

COVID-19 bütün insanlığın adeta kimyası bozdu. İnsanlık alıştığı 'norm'ların dışına çıkmaya zorlandı. "Yeni normal" dediğimiz şey aslında bugüne kadar "normal" dediğimiz ilişki biçimlerini bir süreliğine terk etmek anlamına geliyordu. Gündelik hayatımız ve toplumsal ilişkilerimiz kısıtlandı. Önemli bir kısmımızın çalışma şekli değişti. Bilgi yoğun işler yapanlar için evden/dijital çalışma yaygınlaştı. Ancak eğlence, turizm vb. işlerde çalışanlar işlerini kaybettiler. İstihdam dünyada olduğu gibi bizde de daraldı. Özellikle genç işsizliği pandemi sonrasının en önemli toplumsal sorunlarından birisi haline geldi. Bu salgından en fazla da hiçbir birikimi olmayan, yoksullar etkilendi. Eşitsizlik çağımızın hem büyük sıkıntı kaynaklarından birisidir. Yeni dönemde çok daha derinleşme eğilimindedir. Kısaca ifade etmek gerekirse COVID-19 işsizlere de bulaştı başkalarına da. Ancak bu virüsün toplumsal etkisi her toplumsal sınıf için aynı olmadı. Kadınlar, gençler ve yoksullar bu salgından çok daha olumsuz etkilendi.

"Genç sosyologlar epeyce dertliler. Haklı olarak seslerini duyurmak istiyorlar"

GENÇ SOSYOLOGLARIN SESİ

Toplumun ruh halinde bir takım değişimler oldu mu?

Verleşik normlar işlemez hale gelince Durkheim'ın da ifade ettiği şekilde insanlar kaygılı varlıklar haline gelir. Salgın sonrası bildiğimiz normların dışına çıktık. Mikrop kapma, ölüm ve sevdiklerini kaybetme korkumuz arttı. Güven duygumuz geriledi. Aşırı kaygı insanların serin kanlı düşünme becerilerini zayıflatır. Böyle dönemlerde insanlar daha fazla büyümlü düşüncelere ve komplo teorilerine yönelir. Nitekim öyle de oldu. Komplo teorilerine inanç arttı.

Toplumun ruh halinde bir takım değişimler oldu mu?

Verleşik normlar işlemez hale gelince Durkheim'ın da ifade ettiği şekilde insanlar kaygılı varlıklar haline gelir. Salgın sonrası bildiğimiz normların dışına çıktık. Mikrop kapma, ölüm ve sevdiklerini kaybetme korkumuz arttı. Güven duygumuz geriledi. Aşırı kaygı insanların serin kanlı düşünme becerilerini zayıflatır. Böyle dönemlerde insanlar daha fazla büyümlü düşüncelere ve komplo teorilerine yönelir. Nitekim öyle de oldu. Komplo teorilerine inanç arttı.

Covid 19 sürecinde anketler yaptığınızı biliyoruz. Verilere göre aile ilişkilerimiz karantina döneminde ne yönde etkilendi?

COVID-19 sürecinde yaptığım ilk araştırma karantina dönemindeydi ve 5300 kişiyi kapsıyordu. Karantina dönemi bir şaşkınlık dönemiydi. Hazırlıksız yakalanmıştık. Evlerimize kapandık. İlişkilerimiz kısıtlandı. Kaygı arttı. Anketi cevaplayanların yüzde 65'i huzursuzluğum arttı, yüzde 42'si günlük işlerimiz yapamaz hale geldim, yüzde 31'i hayatım üzerinde kontrol duygumu kaybettim, yüzde 52'si uyku kalitem bozuldu, yüzde 72'si fiziksel hareketim azaldı, yüzde 52'si de kendimi hapsedilmiş gibi hissediyordum diyordu. İnsanlar en çok doğada/sahilde yürümeyi ve sevdiklerine sarılmayı özlediklerini ifade ediyorlardı.

Gelecek geçmişten bağımsız değildir

Araştırmalarınızda aile içi şiddetin artışına yönelik göstergeler var mı?

Nisan ayındaki araştırmada anketi cevaplayanların yarısından fazlası aile bağlarını güçlendi diyordu. Ancak yüzde 17'lik bir kesim çabuk öfkelenir hale geldim diyordu. Bilindiği gibi her türlü kısıtlanma insanları saldırganlaştırır ve şiddet için uygun bir zemin hazırlar. Nitekim özellikle işsizler ve yoksullar geçimini temin konusunda daha fazla kaygı duymaya başlamışlardır. Bu da bazı ailelerde şiddeti teşvik edebilir. Nitekim bir başka araştırmada anketi cevaplayanların yüzde 27'si çevrelerinde sözel şiddetin, yüzde 17'si de fiziksel şiddetin arttığını ifade etmektedirler. Kendilerine yönelik fiziksel şiddet arttı diyen yüzde 4, sözel şiddet arttı diyen ise yüzde 11'dir. Şiddetin arttığına dair başka araştırmacıların bulguları da söz konusudur.

Evden/online çalışma kadınları nasıl etkiledi?

Evden çalışma salgın sonrasında bir can simidi oldu. Özellikle karantina döneminde kadınların iş yüklerini artırdı. Çalışan kadınlar eve gelen çocuk bakıcılarını ve temizlikçilerinden o dönemde destek alamaz oldular. Yine dışarıdan yemek de gelmez oldu. Özellikle aile kalabalık ve evde çocuk varsa yükleri inanılmaz arttı. Karantina kalktıktan sonra kısmen rahatlasalar bile, çocuklu çalışan kadınlar için zorluklar devam etmektedir.

Bu salgın çalışma kültürümüz ile ilgili ne gibi değişimlere yol açabilir?

Evden/online çalışmanın yaygınlaşması, alışkanlıklarımızı da değiştirmeye başladı. Örneğin işimizi uzaktan yapmak için yeni programları/teknolojileri öğrenmeye başladık. Salgın-sonrası da bu alışkanlıklarımızdan bazıları varlığını sürdürebilir. Online çalışma Alvin Toffler tarafından 1980 yılında dile getiriliyor. Gelecekte insanların işlerini uzaktan/evlerinden yapabileceklerini söylüyor. Toffler'in işin merkezi haline gelen "elektronik ev"i 40 yıl sonra pandemiyle yaygınlaşmaya başladı. Çalışma hayatında dijitalleşmenin yaygınlaşması sadece işlerimizi değil, aile ilişkilerimizi ya da toplumsal ilişkilerimizi de etkileyecektir.

Bu salgın en çok toplumumuzda kimleri etkiledi?

Salgın hepimizi etkiledi. Zengin fakir ayırmadı. Ancak salgının etkisi her toplumsal katmanda aynı olmadı. Özellikle yoksullar salgından çok daha derinden etkilendi. Yeterli maddi birikimi olmayanlar, diğer insanlar yüz yüze ilişkiyle iş yapanlar daha virüse maruz kaldılar. Gençler özgürlüklerini kaybettiler. Okullarından arkadaşlarından uzak kaldılar. Bu süreçte çok daha mutsuz hale geldiler. Okullarından yeni mezunlar, daralan istihdamdan daha fazla etkilendiler. Kadınların yükü arttı. 65 yaş üzerine diğerlerine göre daha fazla baskı altında kaldılar.

Toplumda ki varoluşsal kaygıları en çok neler etkiliyor?

Varoluş kaygılarını etkileyen çok faktör var. Bunların başında da güçlü toplumsal bağlar geliyor. İnsanların toplumsal bağları (sosyal sermayesi) ne kadar güçlüyse varoluş kaygılarının o ölçüde gerilediğini ve kendilerini güvende hissettiklerini görüyoruz. Örneğin ölüm korkusu, mikrop kapma korkusu ve sevdiklerini kaybetme korkusu güçlü sosyal bağları olan insanlar arasında gerilemektedir. Araştırmalar stres karşısında kadınların biraz daha kırılğan olduğunu gösteriyor. Bun yanında fiziksel temasın daha yoğun olduğu işlerde çalışanlarda da varoluş kaygılarının yüksek olduğunu görüyoruz.

Kısıtlamalar ile birlikte uzaktan online/dijital çalışanların verimlilik konusunda ne düşünüyorsunuz?

Nisanda yaptığımız araştırmada başta öğrenciler olmak üzere, anketi cevaplayanların önemli bir bölümü verimliliğin düştüğünü söylüyordu. Bu biraz da hazırlıksız yakalanmaktan oldu. Daha küçük bir grup ise karantina döneminde online olarak daha verimli çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Şimdi de özellikle kalabalık sınıflarda lisans öğrencilerinin online derslerde ekranlarını kapatmaları, derse katılmaktan uzak durmaları birbirlerini tanımalarını (sosyal ağlar kurmalarını) olumsuz etkilediği gibi derslerin verimliliğini de olumsuz etkileyebilir.

Riskin devam etme süreci ve geleceğe dair beklentiler için neler söylersiniz?

Risk devam ediyor, haklısınız. Ancak olumlu gelişmeler de var. Özellikle aşı konusundaki gelişmeler hepimizi umutlandırmıştır. Eğer öngörüldüğü gibi aşida istenen sonuçlar elde edilirse, hepimiz özlediğimiz normal hayatımıza döneriz. Dünya ekonomisi de yeniden bir canlanma sürecine girecektir.

Toplumda salgın sonrasında bir sosyal sermaye unsuru olan güven hangi yönde değişti?

Türkiye maalesef güven (sosyal sermaye) fukarası bir ülke. "Babana bile güvenme" diyen bir kültürümüz var. Oysa güven toplumda işbirliği için son derece kıymetlidir. Ekonomik faaliyetlerde işlem maliyetini, toplumda ise kutuplaşmayı azaltır. Geçmiş araştırmalarda insanları genelde güvende buluyorum diyenlerin oranı yüzde 20 ile 25 arasında değişiyordu. Son dönemde yaşanan gerilimlerin de etkisiyle güven daha da gerilemiştir. Nisanda insanları güvende bulanların oranı yüz 18 iken, son araştırmada yüzde 12'ye kadar gerilemiştir. Yüzde 88'i genelde insanlar güvenilir değildir, dikkatli olmak lazım diyor.

Covid19 devam ederken, siz geleceğe yönelik nasıl bir dönüşüm öngörüyorsunuz?

Gelecek geçmişten bağımsız değildir. Pandemi sonrasında ne olacağı büyük ölçüde geçmişten gelen birikimlere/gerilimlere bağlı olacaktır. Toplumun birikmiş sorunları ve imkânları var. Pandemi mevcut sorunları büyüttü. Muhtemelen pandemi sonrasında elindeki imkânları kullanılarak biriken sorunların çözüm arayışına girilecek. COVID-19 gözle görülmeyecek kadar küçük bir virüsün hepimizi eve kapatabileceğini gösterdi. Muhtemelen bundan sonra salgın hastalıklar konusunda daha duyarlı olunacaktır.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Teşekkür ediyorum.

VATAN SİZE MİNNETTAR GAZİLERİMİZ

Cumhuriyet'imizin 97. yılı ülke genelinde kutlandı. Zonguldak'ta düzenlenen kutlama töreninde ise kadrajlara takılan bir görüntü hafızalarımızdaki yerini aldı. Sayfada yer alan büyük fotoğrafa bakıldığında pek bir anlam ifade etmeyen görüntünün hemen yukarıya minnettarlığımızı ifade ettiğimiz yakın çekimini baktığımız zaman aslında utancımızı bizlere göstermektedir. Devleti temsil eden Protokol üyelerinin oturmuş olduğu özel alanın, üstü kapalı, tabanın halı kaplı ve koltuklarının deri olduğu ayrıca sayın protokol üyelerimize yapılacak ikramlar için önlerine sehpaalarının yerleştirilmiş olduğu görülmektedir.

Vatan için canlarını hiçe saymış ve kutlamalarını yaptığımız cumhuriyeti dahi borçlu olduğumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşlarının plastik sandalyelerde ve özel alan dışında yer alması sosyologlar olarak içimizi acıtmıştır. Vatan için kurşun yağmurlarına göğsünü siper etmiş kahramanlarımızı yağmur ıslatmaz, uğruna kanlarını akıttıkları toprak üstünde yatıp kalkan kahramanlarımız plastik koltukta oturmaktan gocunmaz ama bizler gocunalım lütfen ve bizler utanalım lütfen. Bu çirkin görüntülerin tekrarının olmadığı nice kutlamalarımızın birlikte olacağı güzel günler dileklerimizle. Vatan size minnettar Gazilerimiz.

TÜKETİYORUM ÖYLEYSE VARIM

Zafer CEBECİ

İktisatçı / Sosyolog

S.M.Mali Müşavir

İstanbul, Kasım 2020

BİLGİ ÇAĞI...

Tarihi araştırmalarında onlarca salgın hastalıktan bahsedilir. "Bilgi Çağı"nın yan etkisi olarak görülen amaçsızca tüketim toplumunda karşılaştığımız bu salgınla bireyler kadar toplumsal yapılar da derinden etkilenmektedir.

Toplumsal Yapının bileşeni Sosyal Kurumlar, son birkaç yüzyıldan beri ilk kez bu kadar doğrudan değişim etkileriyle karşılaşıyorlar. Bu yazımın konusunu oluşturan Aile kurumu her toplumda, varlığına ve etkisine rastlanan hem Toplumsal hem ekonomik etkin temel Sosyal Kurumdur.

Sosyolojik açıdan ailenin hikayesine baktığımızda, bir çok farklı türlerine tanık oluruz. İşçi Ailesi kavramı, Frederic Le Play in ilk Monografi örnekleri ile ulaştığı sonuçlar "Kanun Koyucunun Geleneksel Aileye müdahalesine karşı"(1) çıkan izler taşısa bile Aile Kurumunun yaşadığı evrimi tersine çevirmeye yetmemiştir. Çünkü Herakleitos un ifadesiyle "Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir!"

Ailenin Kurumsal Yapısına bakınca bugün durum nedir?

Öyleyse Ailenin Kurumsal Yapısına bakınca bugün durum nedir?

1970 li yıllarda ülkemizde yaşanan toplumsal olaylar hiç şüphe yok ki Aile Kurumunu da etkilemiştir. Göçlerle ortaya çıkan kenar mahallelerdeki Aile ile lüks semtlerdeki Aile işlev ve anlam olarak bariz farklılık gösterebilmektedir.

Kapısındaki otomobile binemeyen, evinin altındaki kiraathaneye inemeyen nice insanları sosyal medyada ki isyanlarından izledik. Ortak sorunları ise zorunlu olarak evde kalmaktı bir bakıma.

Ancak bir başka nokta daha var ki, çocukların gözüyle akşamları görünen, çevresindekilere komutlar veren "Baba" figürünün, kendileriyle oynayabilen, gülümseyen, şakalaşabilen "Müşfik Baba" olduğu fark edilince aile kurumu için en büyük kazanım gerçekleşti. Ya kiraathanede "racon kesen" ergenlerin, yaşı ileri delikanlılarımızın evde bulaşık makinasını boşaltması kadar hoş bir jest olabilir mi vefakâr hanımlarımızın çerçevesinden bakınca?

Maalesef pembe düşlerin karabasana döndüğü evlerde oldu tabii. Akşam haberlerinde ibretle ve dehşetle izlerken evdeki yokluğu varlığından daha hayırlı olan eş figürlerine de tanık olduk üzülerek.

Birçok örnek olsa da bu vantuzlu virüs, hepimize tüketim toplumundaki tempo içinde ıskaladığımız hayatı aslında Ailemizle tüketmenin, ne denli önemli olduğunu hatırlattı.

Aile bireylerinin birlikte kaliteli zaman geçirmesi Aile Kurumunun sağlam adımlarla geleceğe yürütmesine, bunu başaran bir toplumsal yapının ise medeniyet mirasını emin adımlarla geleceğe taşımaya büyük katkı sağlayacaktır şüphesiz. Sonuç olarak diyebiliriz ki, her şey Aile ile başlar ve Ailede biter. O halde Aileyi güçlendirmek demek, toplumu güçlendirerek, medeniyetimizi yarınlara daha emin adımlarla güvenle

←
**Çünkü
Bizden
Başka
Biz
yok**

aktarabilmek demektir. Ailemize sahip çıkmazsak maddi miras kaygımıza insani değerler mirasını eklemesek, yarınımız olmayacaktır.

Öyleyse, Aile Kurumunu güçlendirecek, bilinçli aile bireyleri yetiştirecek politikaları bilinçli aile bireyleri yetiştirecek politikaları oluşturalım ve var olanları ise çoğaltalım böylece yarınlarmıza huzur ve güvenle yol alalım. Çünkü "Bizden başka Biz Yok!"

Sema **EMİR**

Son yaşanan depremde 100'den fazla insanımız yaşamını yitirdi. 1036'dan fazla insanımız yaralandı. Maalesef bunların birçoğu engelli adayı olarak yaşamını devam ettirmek zorunda kalacak. Engel, sadece bedensel olarak değil yaşamı kısıtlayan zihinsel yetersizlik olarak da geniş bir tanımı içinde barındırır. 2000 yılından bu yana ben de sistemik lupus hastalığının kalbime vermiş olduğu zarar sonucu mitral kapak hastalığım da üstüne eklenerek engelli bir birey olarak hayatımı devam ettirmekteyim.

Engelli bireylerin sağlıklı insanlara göre sorunlarla baş etmeleri çok daha zor. Düşünün! Görme engellisiniz, birinin yardımı olmadan dışarı çıkamıyorsunuz. Bedensel engellisiniz, araca mahkûmsunuz, otobüsler sizi almıyor. Engelli rampasının önüne araba park ediyorlar. Kalp sorunu yüzünden engellisiniz, iş alımında en başta sizi eliyorlar. Otizmlı çocukları hem eğitimlerinde hem de işlerinde dışlayarak kaderleriyle baş başa bırakıyoruz. Mucize Doktor, gerçekte sadece bir dizi. Otizmlı bir birey hiçbir şekilde hayata atılmıyor. Elbette, rehabilitasyon merkezleri bu gibi engeli olan çocuklarımıza eğitim konusunda hizmet veriyor. Ancak toplumda onlardan uzak duran, onları hor gören bir kesimin de olduğu ayrı bir gerçek. Yıllar önce yaşadığım bir olay bunun kanıtı aslında. Oğlumun ana sınıf öğretmeni, kaynaştırma eğitimi görmesi gereken otizmlı bir çocuğu sınıfta dışlayarak diğer çocukların gözü önünde küçük düşürmüş, hor görmelerine neden olmuştu. Çocuğun ailesi çok zor anlar yaşamıştı. Bunun gibi daha pek çok olay engelli bireylerin yalnızlığını bize gösteriyor.

Engelliler Suskun Sessizliklerini Yaşıyor

Engelli bireylerin sağlıklı insanlara göre sorunlarla baş etmeleri çok daha zor

15 Kasım'da, nisandan bu yana ertelenen E-KPSS sınavı var. Engelliler bu sınavı aylardır beklemekte. Ancak kota çok az olduğundan bu bireylerin yarından fazlası iş bulma umudunu yine başka bahara bırakacak. Birçoğu da benim gibi kronik hasta. Pandeminin arttığı bu dönemde birçoğumuz ölümü göze alıp sınava gireceğiz.

Şüheda Derya BARIŞ

Şair:
Beşerim feryadı dinlememiştir
Çünkü aşk ruhuna sinememiştir
Ve ses duvarını aşarken insan
İçindeki sese inememiştir...

mısralarıyla, madalyonun diğer yüzünü nasıl görmezlikten geldiğimizin haritasını çizer gibi işlemiş kelimeleri satırlara. İnsan anatomisini en ince ayrıntısına kadar inceleyebilirler de ruhun anatomisine karşı neden böyle çıkmazlara çıkar insanın yolu. İnsanı fizyoloji, psikoloji, biyoloji gibi ilimlerle incelerler de ruhyoloji ilmiyle neden incelemezler!...

Biliyorum, ruhyoloji diye bir ilim yok. İnsana ait hangi ilim varsa insanın ruhunu tamamlayan etkin faktörlerdir. Hepsinin bütünüyle ve parçalarının senteziyle vardır ruh ve ruhun varlık olarak ortaya koyduğu insan. İnsanın hakiki ilimden yoksunluğu ile başlar tükenişi. Sokrat, "Hiç kimse bile bile kötülük işlemez, kötülük bilginin eksikliğinden ileri gelir" der. Peki, eksik olan hangi bilgidir bizdeki?.. Bizleri manadan sıyrıp maddeye esir eden sistem ya da sistemler hangi aklın hizmetindedir! Aklın kanatları kırık, topal ayakları yola revan olduğundan beri insanın çıkmazları bir türlü bitmedi. Hayat, labirentlerde dönüp dolaşıp tükenenlerin hikâyeleri ile dolu. İnsan, önce kendi dehlizlerinde kayboldu. İnsan, kendisini içinde aramak yerine hep uzaklarda aradı durdu!.. Platon, "Bitkilerde, bütün canlılarda, her tohum, her fidanın yaşama gücü ne kadar büyük olursa, kendine uygun besini, mevsimi, yeri bulamayınca göreceği zarar da o ölçüde büyük olur. Çünkü kötünün iyiye zararı, iyi olmayana zararından daha çoktur" der. Bir şeyin yapısı ne kadar sağlamsa, başka bir şeye vereceği zarar, etki ve değiştirme gücü de o kadar azdır. Bir beden yiyeceğin, içeceğin, yorgunluğun, sıktıntının, güçlerin etkisi altında kaldığında ne kadar güçlüyse o kadar az etkilenir ve değişir. Ruh da ne kadar sağlam, olgun ve dirayetli ise dış etkenler onu o kadar az etkiler ve değiştirir. İnsanın kâinattaki varlığı beden ile görülür, ruh ile ispat edilir. Gözün gördüğü her şey kendi aslını yansıtmayabilir. Ruhun gördüğü her şey fizikötesine ulaşabilecek güce sahiptir. Kendi dünyasında varoluşunu tamamlayamayanlar, toplum içinde birey olmayı nasıl başaracaklar?

İNSAN NEYİ ARAR

**Murat
ER**

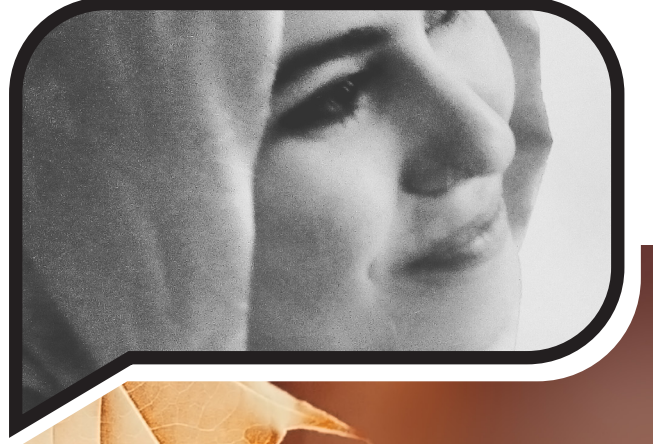
Türkiye’de Muhafazakârların Tarihi adlı eser ile okuyucuların karşısına çıkan Yazar Kemalettin İSAOĞLU Türkiye’deki muhafazakârların kendi aralarındaki iç çekişmelerinden tutun da siyaset ile ilişkilerine kadar olan süreci en ayrıntılı bir şekilde ele alıp inceliyor. Türkiye’de siyaset yapan siyasetçilerin oy olabilmek için muhafazakâr olarak bilinen toplum ve cemaatlere karşı tutumlarını, siyasetteki muhafazakârların siyaseti dizaynlarını, din ve devlet, cemaat ve siyasetin iç içe geçmiş durumunu en ince detayına kadar göz önüne seriyor. Her ne kadar yapıt Türkiye’de Muhafazakârların Tarihi olarak okuyucuya sunulsa da Türk Siyaset Tarihi’nin bir özeti gibi karşımıza çıkıyor.

Türkiye’de Muhafazakârların Tarihi

Türk siyasetinde iktidar olmanın yolu muhafazakâr toplumdaki gerçeğini bilen siyasetçiler, muhafazakârların isteklerine göz kapatmayıp onların taleplerini yerine getirmek için tüm imkanlarını sefer ettiklerini gözler önüne seriyor. Türkiye’de Muhafazakârların Tarihi adlı eser bir bakıma Türkiye’de bulunan cemaatlerin arka perdelelerini, siyaset ile ilişkilerini ele alan bir başucu kitabı olarak değerlendirilebilir.

ESLEM CİVAN

SAVRULUŞ, YOKOLUŞ

Tükeniyoruz matemli günlerin alacakaranlığında
 Issız bir sokakta kayboluş, yeni doğan her sabah
 Cümlesi birikmiş yalnızlığın;
 Saçında, yüzünde, gözbebeğinde...
 Kaldırımlar yorgun
 Üzerinde yürümediğin günden beri
 Tutsak bir kelepçe bileğinde zaman
 Nedir ki seni bağlayan, bir bilenin olmadan
 Sökük cebinden dökülmüş umutların
 İsyankâr mı isyankârsın, artık anladım.
 Sus(ma) kadın;
 Çığlığın duyulmaz, avazın çıksa da
 Yankılanan sadece gözyaşların semada
 Doğurduklarına inat, bin pişmansın doğduğuna
 Yücelmek ne de yakışırken sana
 Düşmüşsün kendini adam sananların ağızına.
 Ağla(ma) kadın;
 Bahşedilen bir sanatken varlığın
 Bedenin üzerine karalanmış kaderin
 Asırlar öncesinden soyutlanmış kimliğin
 Sarındığın çulları yırt kadın
 Yoksa;
 Dövülensin, sövülensin, öldürülensin sen...

ZEHİR SANA BULAŞMIŞ

Elimi uzattığım sen iken dokunduğum toprak gibi
 Düşlediğim سوالin yaşanan kurgu bir roman sanki...
 Gözümün bebeğinde yansıması olan,
 Bu denli uzak kalabiliyorsa tenime,
 Gökteki yıldız bile senden daha yakınsa ellerime,
 سوالin yerine kalem düştüyse önüme,
 Düşlediğim سوالin yaşanan kurgu bir roman sanki...
 Başımı kaldırdım da baktım Hakk'a,
 Köşe bucak kaçtığı memleketi dar eder olmuş bana,
 Akdeniz'i bıraktım da Ege bile devam olmamış iken
 Düşlediğim سوالin yaşanan kurgu bir roman sanki...
 Delirmiş mi gönlüm neylermiş tek dileği bir suali son kez görme ise
 Ateş gibi düşer evime bu sevda
 Ömrünce düşmez mi yakandan bu veba
 Başımı kaldırdım da baktım Hakk'a
 Sen bir demir, ben bir pamuk
 Zehir sana bulaşmış sen beni kanatmışsın gibi bir gece
 Memleket unutturmadı alıştırdı sadece
 Yoksa ne haddine şu gönlümün romanlara manşet olacak سوالin unutuvermesi
 Akdeniz'den kaçıp da Ege'ye sığınmış gönlümün kuşu
 Elinde bir bıçak deştin de deştin ha şu yüreği
 Hiçbir merhem pamuktan arındırmaz zehri
 Ama bu koca hayat sevdanı arındırdı gönlünden
 Köşe bucak kaçtığım memleketi dar eder olmuş bana
 Yazar dururum sevda ateş de yazmak da yakmaz ya insanı
 Kırk bin bıçak izi var sırtında, sensin o bilirim
 Yaralarından tanıdım Akdeniz'den kaçıp da Ege'ye sığınmış gönlümün kuşunu
 Sırtındaki izler senin gönlümdeki kavurucu acı benim!
 Bir bakış bağlamışken gönlünü gönlüme
 Köşe bucak kaçtığım memleketi dar eder olmuş bana
 Yandıığım ateş yaktığın sevdam yakan ise sen iken...

**HURİYE NUR
GENÇOĞLU**

ANTİK ÇAĞDA ARİSTOTELES BAĞLAMINDA ERDEM

Günlük dilde kullanıldığında erdem, ahlaklılığın özel bir adıdır. Ancak bu tanım bize erdem ne olduğuna ilişkin çok da ayrıntılı bir bilgi vermez. Tarihin farklı dönemlerinde sözlü ve yazılı edebiyatta şairlerin, yazarların, felsefecilerin dilinde erdem birçok kavramla ilişkilendirilerek birbirinden farklı anlamlar kazanmıştır. Erdem ahlakının düşünce tarihindeki en önemli temsilcilerinden birisi olarak bilinen Aristoteles hem kendi dönemine hem de daha sonraki dönemlere damgasını vurmuş, (arete) erdem üzerine detaylı yazılar yazmıştır ve erdem hakkında derin düşüncelere sahip ender filozoflardandır.

Aristoteles kişinin bir insan varlığı olarak kendisini geliştirmesi, erdemli olması olduğunu iddia etmiştir. Ama erdem nedir? Erdem bir davranış ve duygu modeli, uygun durumlarda belli şekillerde eyleme ve hissetme eğilimidir. O, uygun veya doğru duygular içinde olmanın iyi bir hayat sürme sanatı için hayati bir önem taşıdığına inanıyordu. Erdem düşünceden yoksun bir alışkanlık olmayıp, içinde bulunulan duruma uygun tepki vermeyle ilgili akla dayalı bir yargıyı ihtiva eder. Metafiziğin konularını ele alan doğa bilimleri ve matematikle uğraşmanın sonucu olan bu erdemler Aristoteles'e göre ahlaki erdemlerden daha üstündürler, çünkü gerçek mutluluğu meydana getirirler. Aristoteles ahlak hakkındaki görüşlerini detaylı ve kapsamlı bir şekilde Nikomakhos'a Etik'te yer vermiştir, aynı zamanda Etik'in normunu kazandıran tanrısal ilk ilkenin tefekkür olarak edilmiştir. Bu akıl etkinliğidir ve fonksiyonuyla uyumlu olan aklın etkinliği erdemdir, dolayısıyla bu şekilde insanın mutluluğu erdeme dayanır. Ya da iki tür akli etkinlik ve iki erdem dizisi teorik ve pratik birbirinden ayırt edilecekse bilimsel veya saf düşünce etkinliği daha değerli, buna karşılık pratik etkinlik ya da ahlaki erdem mutluluğun ikinci asli ve zorunlu unsuru olacaktır.

Aristoteles, erdemi; düşünce erdemleri ve karakter erdemi olarak iki farklı şekilde ifade etmiştir. Erdem konusuna baktığımız zaman İyi ve Mutluluk, Bilgelik, Cesaret, Ölçülülük, Adalet gibi kavramları incelemekte' de fayda var. Mutluluk ve iyi; en iyi, en güzel ve en hoş olan şeydir ve bunlarda birbirinden ayrılmaz tam bir bütündürler, bunların hepsi en iyi etkinliklerde bulunur. Mutluluk bunlardır ya da bunlardan biri en iyisidir deriz. Bilgelik ise; Aristoteles bilgiyi iki kısma ayırmaktadır, pratik ve teorik bilgelik. Kişiyi, iyi ve olumlu bir hayata götüreceği yolları elde etme anlamında; doğru olarak hesap yapabilen ve doğru kararlar vermeyi sağlayan bir ahlaksal doğru görüşün olduğunu belirtir. Cesaret ise; Cesur bir insan korku duymayan ya da korkusuna hiçbir şekilde kapılmayan insan olarak değil de korkusunu kontrolü altında tutabilen ve bir ödev duygusuyla ya da ahlaki ve rasyonel bir yargıya uygun olarak eyleyebilen kişi olmak durumundaydı. Yiğitlik yani cesaret korkulacak ve korkulmayacak şeyler üzerinde aklın yargısıdır, mutluluk ve acıya karşı da insanı korur, ayrıca insanın kendi kendine karşı bir davranışı ya da tutumdur. Ölçülülük kendine egemen olma ruhun daha derin bölümleri cesaret ve istekler her zaman akilla uyusmalıdır.

Mehmet AÇIKGÖZ

Aristoteles kişinin bir insan varlığı olarak kendisini geliştirmesi, erdemli olması olduğunu iddia etmiştir. Ama erdem nedir?

Ölçülülük ise; Aristoteles'e göre ölçülülük, ruhsal ve bedensel mutluluklar ya da hazlar konusunda bir orta olma, yani ölçülü olmaktan bahseder. Kavramlarda ise son olarak Adalet'e bakacak olursak; Adalet bir erdemdir, başka bir ifadeyle her zaman iyi yararlı ve hayırlı olan bir şeydir. Tüm insanların, yasaların ve devletin haklı olarak adil diye nitelendirdikleri zaman, bunların ortak bir biçimde sahip oldukları şeyin ne olduğunu sorma zorunluluğu doğar. Kişi, insan yaşamında etkin olan güçlerin yazgı ve tanrılar, doğa ve yol gösteren akıl (us) taşıyıcısı olma durumunda olduğuna göre, o kendi kendisinin efendisi olmakla, bu güçlerin de efendisi olabilir. İnsan artık daha fazla gökyüzünde ya da yerin altındaki tanrılara gereksinim duymadan, onun gereksindiği şey daha çok cesaret, ölçülülük, bilgelik ve adalet, diğer bir ifadeyle insansal yetkinliktir.

K KENDİNİ BİLMEK

İnsan bilinci doğduğu andan itibaren yavaş yavaş gelişir ve olgunlaşır. Bilincimiz geliştikçe ve bakış açımızı geliştirdikçe hayatı farklı açılardan görebilir, yorumlayabiliriz. Bu konuda yorum yapmak için gündelik hayattaki gözlemlerimizi ve deneyimlerimizi kullanabiliriz. Kelime anlamına gelirsek Türk Dil Kurumu bilinç kelimesini şu şekilde tanımlamaktadır.” İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği, şuur.” Birey doğumundan ölümüne kadar olan süreçte zamanı, mekânı, varlığını ve yaşadığı olayları anlamlandırmaya çalışır ve onları yorumlar. İnsan birçok farklı aşamadan geçer ve bu aşamalar bilince giden yolda insanı yönlendirir. Bilinci kazanmak ve farkındalığa erişmek kolay değildir belli bir çaba ve emek gerektirir. Birey kendini geliştirmeli ve okumalı ardından bazı konular üzerinde düşüncelerini paylaşmaya cesaret edebilmelidir. Burada önemli olan okuduklarını alıp birebir paylaşmak değil onu belleğinin süzgecinden geçirip, üzerinde düşünüp ardından düşünce üzerine katkı sağlamaktır. Yaşanılan toprağın yapısına göre üzerinde yetişen bitkilerin yapısı ve cinsi değişiklik gösterir. Toplumu da toprak gibi düşünürsek içinde yaşanılan topluma göre yetişen insan da yapısal anlamda farklılaşır. Bireyler toplumsal ve kültürel özellikleri içlerinde barındırırlar. Toplumsallaşma sağlandığı ölçüde birey toplumsal yaşama o derece bağlanır ve aidiyetlik kazanır. Yani bireyin sosyalleşme süreçleri ne denli başarılı olursa birey o derece kendini o topluma ait hissederek ve o toplumun kurallarına göre yaşar. Birey birtakım normların ve değerlerin içine doğar ve onlarla birlikte gelişim aşamalarını sürdürür. Gelişim aşamalarını tamamlayan ve kendini tanıyan birey toplum içerisinde bir yer bulur. Okuyan insan düşünür, düşünen insan sorgular ve sorgulayan insan aydınlanır ve kendine ait düşünceler oluşturur. Yaptıklarının farkında olmak ve yaptıklarından sorumlu olmak şuur sahibi bir birey için çok önemlidir. Toplum içerisinde yetişen bilinç sahibi bir aydın topluma karşı sorumludur. Ali Şeriatî bunu şu şekilde tanımlar ”Aydınlar, en büyük sorumlulukları ve hedefleri insan yığınlarına ilahi emaneti, yani özbilinci sunmak olan sorumlu ve bilinçli kimselerdir.” Farkındalık ve bilinç kardeşdir. İkisi yan yana, iç içe olursa en güzel anlayış o zaman ortaya çıkacaktır. Farkındalık sadece okunulan kitap ya da izlenen bir film için önemli değildir farkındalık yaşanılan bir hayat için su gibi elzemdir. Zira yaşam yolculuğu her insan için farklılık gösterir mühim olan konu burada ne yaşadığını bilmektir. Yaşanılan an içinde bilinci şu anda tutabilmek, bilinci kazanabilmek kadar önemlidir. Birey gündelik hayatta farklı şeyler düşünmek durumundadır. Birey kafasını işgal eden düşünceleri temizlemeli ve saf, kendi düşüncelerini üretebilmelidir. Birey yaşamı boyunca insanlığa ve topluma yaptıkları katkıları ile var olur. Hiç kimse kendisi için yaşamaz bu hayatı tıpkı bir şaman öğretisinin dediği gibi.

EŞE GÜNGÖR ↓

“Ben biz olduğumuz zaman Ben olurum.”

“Ben, ben olduğum için sen, sensin.”

Bir Şaman öğretisi şöyle der:

Doğada hiçbir şey kendisi için yaşamaz,

Nehirler kendi suyunu içemez,

Ağaçlar kendi meyvelerini yiyemez,

Güneş kendisi için ısıtmaz,

Ay kendisi için parlamaz,

Çiçekler kendileri için kokmaz,

Toprak kendisi için doğurmaz,

Rüzgâr kendisi için esmez,

Bulutlar kendi yağmurlarından ıslanmaz...

Doğanın anayasasında ilk madde şudur: Her şey birbiri için yaşar, birbiri için yaşamak, doğanın kanunudur. Eski çağlardan süre gelen bir anlayıştı bu... Bütünlüğü anlatırdı.

Özü iki cümleydi.

“Ben biz olduğumuz zaman Ben olurum.” “Ben, ben olduğum için sen, sensin.”

Haftalık Kitap Önerisi: Şimdi'nin Gücü- Eckhart Tolle

EBEVEYN GELİŞİR DÜNYA DEĞİŞİR

Merve
AYTEKİN
TAHİNÇ

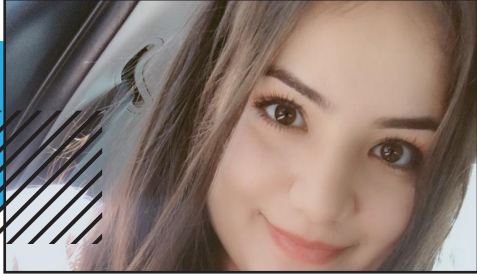
Dünya nüfusunu baz alacak olursak, Türkiye çocuk nüfusu olarak en yoğun ve doğal olarak ebeveyn oranının da en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Anne-baba olmak kapsamlı olmayı gerektirmekle birlikte bireyin gelişiminin boy ve kilo oranından ibaret olmadığını, bulunduğumuz yaşam koşullarına hem fiziksel hem de mental açıdan müheyya olmalarını terennümden uzun soluklu bir süreçtir. Ebeveynlerin çocuklarına kasti veya istem dışı aşlamış olduğu; toplum baskısı, eril bakış açısı, hedonizm, kalıplaşmış kültür, otoriteryan, bozuk ve uyumsuz davranış kalıpları, çocuğu bireysel yeteneklerinden soyutlama gibi eylemler, çocuklar üzerinde ciddi etkiler yaratır. Bu etkiler; aşırı kaygı, konuşma bozuklukları, altını ıslatma, panik, online oyun bağımlılığı, kayıp benlik ve yetersiz kişilik gibi sorunları beraberinde getirmektedir. Ebeveynlerde en vazih sorun "Çocuğu birey yerine koyamamaktır." Onları kendi arzularımıza göre bir hamur misali şekillendirmeye çalışmaktır. Nitekim ülkemizde çocukların yüzde kaçını özgüven sahibi, kaçını kendine ve topluma faydalı ve yine yüzde kaçını mutlulukta tokluk hissiyatına ermiş, çocukluğunu tam anlamıyla yaşamış kendini ve hayallerini gerçekleştirebilmiştir? Büyük bir yeislik içinde cevap sizce de çok aşikâr değil mi? O hâlde bırakalım arzu ve söylemlerimizi bir kenara ayna olalım onlara. Zira çocuklar söylemlerimizi değil ayak izlerimizi takip ederler. Bıraktığınız izlere dikkat edin! Gelişimlerine katkı sağlarken gururunuzu, egonuzu, narsisizminizi bırakın bir kenara. Çünkü ruhunuzun bu yönü en büyük korkuyu salgılatır onlara.

Kanaatimce insanlar anne-baba olmadan evvel bu misyonu ne kadar taşıyabilecekleri, vicdani boyutlarının ne ölçüde uyum gösterebileceği, bencillikten arınmış ve hangi boyutta fedakârlık yapabileceklerine dair bir doküman ile vasıflandırılarak böylesine mühim bir misyon ile taçlandırılmaları imkân bulsa.

Ebeveynlerde en temel sorun çocuğu birey yerine koyamamaktır

Trajikomik gelebilir fakat mevcut durum tam da bu. Mental açıdan yetersiz, amiyane bir mizaca sahip ebeveynlerden fevkalade çocuklar beklenemez! Yalanı yaşamının merkezine konumlandırmış, sözel ve fiziksel şiddeti içinde barındıran ailede yetişmiş bir çocuğun yalan mefhumundan uzak, hayvanlara ve doğaya karşı sevgi besleyememesi, egoist ve depresif bir ailede büyüyen çocuğun empati, öz bilinç, tevazu gibi kavramları kendi dünyasında barındıramaması, ilim ve kitaplara yabancılaşmış ebeveynlerin, kitaplarla harmanlanmış bilime yatkın çocuklarının varlığından söz edemememiz gibi birçok örneği teşkil eder. Asıl mesele; aileyi nasıl iyileştirebileceğimizi idrak edip aslında dünyayı iyileştirebileceğimize inanmamızdır.

Geminin kaptanları olan anne ve babalar, "Çocuğunuzun asi, içine kapanık, enaniyete kapılmış, şiddet ve zorba yanlısı bir birey olarak mı yetişmesini istersiniz, yoksa özgüven sahibi, ne istediğinin bilincinde, hedef odaklı kendini geliştirip gerçekleştirebilecek potansiyele sahip yetkin ve etkin çocuk olmasını mı?"

MERVE MEDİNE ÖZDEMİR

İnsanlar doğdukları andan itibaren her an gelişerek ve değişerek hayat döngülerini devam ettirmektedir. Gelişim kaçınılmaz bir gerçek olup, bu döngüde dezavantajlı gruplar meydana gelmektedir. Yaşlı ve bakıma muhtaç insanlar da bu grubun içinde yer almaktadır. Yaşlılık; fiziksel, psikolojik ve biyolojik değişimler ile birlikte bireylerin birçok alanda eskiye oranla daha kısıtlı hareket etmelerini kapsamaktadır. İhtiyaçlarını gidermekte sorun yaşamaları, iş alanında verimlerinin düşmesi, sağlık sorunlarının artması, toplumsal uyumun zorlaşması, etkili iletişimlerde kayda değer bir fark ortaya çıkması ve daha birçok nedenden ötürü dezavantajlı grup statüsüne girerek; sosyal politikaların da konularından biri olmaktadır

Sanayileşmeden itibaren aile yapısındaki değişimler ile birlikte yaşının artık geleneksel aile biçimindeki önemini yitirmeye başlaması, yaşlanma ile birlikte gelirin azalması bakım masraflarının artması, sağlık sorunlarının çoğalması ve kendi işlerini yapmada sıkıntı yaşamaları, yaşlılara yönelik politikaların ortaya çıkmasında etkili olmaktadır. Yaşlıların bakımı ve korunması onların gözetilmesi Sosyal Devlet anlayışı için önemli bir yer tutmaktadır. Yaşlanma tüm insanlar için bir gerçek olup, yapılan yaşlılık uygulamaları toplumsal önem teşkil etmektedir. Devlet; yaşlıları koruma, bakımını üstlenme, hizmet etme konusunda bir sorumluluğa sahip olmaktadır. Yaşlıların en çok karşılaştığı sorunların başında kaybedilen ekonomik gelir ve bakım sorunu gelmektedir.

TOPLUMDA DEZAVANTAJLI GRUP OLARAK YAŞLILAR

Yaşlanma tüm insanlar için bir gerçek

Türkiye’de de yaşlılara uygulanan sosyal politikalar iki başlık olarak ele alınabilmektedir. Bu politikalar: Sosyal güvenlik hizmetleri ve sosyal hizmetlerdir. Sosyal güvenlik hizmetlerinin başında yaşlılık sigortaları yer almaktadır. Sigorta ve ödemeler ile yaşlıların kaybettikleri gelir seviyelerinin telafi etmek amaçlanmaktadır. Sosyal yardımlar için belirli bir yaş sınırı uygulanmaktadır. Düzenli aylığı bulunan yaşlıların haricinde, yoksul ve çalışma koşulları bakımından zor durumda kalan yaşlılar için de bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 1976’da kabul edilen 2022 sayılı kanununda “65 yaşını Doldurmuş, Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması” hakkında imkânlarını arttırmaya devam etmektedir. Yaşlı bireylere yönelik bakım hizmetlerini ise; rehabilitasyon merkezleri, huzurevleri, yaşlı dayanışma merkezleri ve yaşlı hizmet merkezleri oluşturmaktadır. Huzurevleri, yaşam evleri ve diğer kuruluşlar yaşlıların daha rahat, sağlıklı ve huzurlu bir şekilde devlet tarafından koruma altına alınmasını, devamlı bakımlarını ve psikolojik desteğini kapsamaktadır. Sosyal ilişkilerini ve sağlık ihtiyaçlarını gidermekte ve devamlılık sağlamaktadır. Evde bakım konusunda birçok aileyi rahatlatmakta ve maddi bakımdan kolaylık sağlamaktadır. Yaşlılarının yanında ise kendisini yalnız hissetmeyerek etkileşiminin devamlılığını sağlamaktadır. Sonuç olarak bakıldığında yaşlılara yönelik uygulanan hizmetler çoğalan nüfus ile birlikte bir artış göstermekte ve yaşlıların topluma uyumunu eskiye oranla daha iyi bir dereceye getirmektedir. Bu durum sürekliliği beraberinde getirmektedir. Sosyal Devlet anlayışını benimseyen her ülke belirli hukuki çerçeveler ile bu durumu düzenlemekte ve düzenlemeye devam etmektedir.

Ramazan RÜZGARKESEN

> Sağlıksız koşullarda çadır kentlerde barınmak zorunda kalırlar.

KÜRESELLESEN DÜNYADA TARIM İŞÇİLERİNİN YERİ

TARIMSAL

çalışma alanı; günümüz dünyasında makineleşmede, yine de kas gücüne ihtiyaç duyulan alanlarda mevcuttur. İnsan ve makinenin iç içe geçtiği bu alan Çalışma Sosyolojisi içinde ayrı ele alınması gereken bir konudur. Üretimin, tüketim hızına yetişemediği şu dünyada, kişilerin tam zamanlı çalışması esas hale gelmiştir.

Bu da çalışanları birçok güvenceden yoksun bırakmıştır. Her ne kadar iş kanununun 111. maddesi bu alanla ilgili güvence sağlamaya yönelik olsa da maalesef yetersizdir. Her türlü "tarla, bağ, bahçe, tarla bitkileri, pirinçgiller, turuncgiller, hayvancılık vb." işler, tarımsal iş sayılır. Tarımsal çalışma; bağımlı ve bağımsız çalışma alanı olarak 2 kola ayrılır. Kendi adına çalışma, bağımsız çalışma; başkasının mülkiyetinde çalışma, bağımlı çalışma sayılır. 5510 sayılı kanun uyarınca her iki kolda da sigorta zorunludur ancak uygulanmamaktadır.

Ordu'ya fındığa, Niğde'ye patatese, Hatay'a turuncgile, Ankara'ya soğana, Şanlıurfa'ya pamuğa giden geçici süreli durumda olan binlerce aile ve eğitimden uzak kalmış binlerce çocuk var. Bu ailelerin emek gücüne sigorta yapılmadığı gibi çalışma saatleri de uzun ve koşulları ağırdır. Sağlıksız koşullarda çadır kentlerde barınmak zorunda kalırlar. Günümüz birey anlayışının ön plana çıktığı şu zamanda tarım işçilerinin de gerekli haklara kavuştuğunu görmek ve onların da birey olduğunu, üretime katkıda bulunduğunu, bizim emek gücümüz olduklarını unutmamak gerek.

Sigortalılık ile ilgili denetimlerin bahçede, tarlada dahi yapılması ümidiyle diyerek yazımı noktalıyorum.

SOSYOLOG UZMAN

SİVRİ DİLLİ SOSYOLOG

> Muhafazakar ve laik kesim diye ikiye bölünmüş olan ülkemizde, sizce fikirlerimizi tüm insanlığa nasıl duyurabiliriz?

Sosyoloji; yani toplum bilimi, toplum üzerine çalışan bir bilim dalıdır. Yani insan ve toplum ne kadar geriye giderse bizim de o kadar geriye gitmemiz gerekiyor. Zekası olan insan yaklaşık 60.000 yıl önce yaşamış ancak, bilinen ilk filozof olan Thales M.Ö. 6.yüzyılda yaşamıştır. Bununla beraber, Sosyolojinin bilim dalı olarak ortaya çıkması 200 yıl öncesine dayanırken, Türkiye'ye Ziya Gökalp tarafından 1914'te getirilmiştir.

Bir kuram geliştirmek geçmişe oranla şu an daha zordur. Örneğin siz, ateşi bulamazsınız. Çünkü sizden önce ateşi biri bulmuştur. Siz ancak suda sönmeyen ateş bulmalısınız ki fikirleriniz önem arz etsin. Gerek yabancı gerekse yerli, geçmişten bugüne kadar birçok fikirler ortaya atılmış, birçok isim ön plana çıkmış ve tanınmıştır. Auguste Comte; sosyolojinin ismini koymuş ve pozitivizmi getirmiş, Karl Marx; öğretim, altyapı, üst yapı görüşlerini ortaya koymuş, Ziya Gökalp; Türkiye'de Sosyoloji kürsüsünü kurmuş...

Peki biz? Biz hangi fikirleri, ve görüşleri, ne kadar dile getirebiliyoruz? Ünlü Filozof, felsefeci ve sosyologlar kendi fikirlerini savundukları için dünyaca tanındılar. Başkasının fikirlerini papağan gibi tekrarlamadıkları için, kendi doğrularını kanıtladıkları için ünlü oldular ve fikirlerinin dünyada tanınmasını sağladılar. Sokrates, kendi doğrularından vazgeçmediği için idam edildi. Bu cesareti şu an hangimiz gösterebiliriz? Muhafazakar ve laik kesim diye ikiye bölünmüş olan ülkemizde, sizce fikirlerimizi tüm insanlığa nasıl duyurabiliriz? Alın elinize telefonu, girin sosyal medyaya. Karşılaşacağınız iki çeşit gündem olacaktır. Ya, mevcut hükümete karşı propaganda amaçlı yapılan gönderileri ya da hükümetin adeta yalakağının yapıldığı gönderileri göreceksiniz. TV kanallarının birinde ülke güllük güllüştürken, diğer kanalda ülke bataklığa batmış şekilde haberlerin yapıldığı yayınları göreceksiniz. Ve işin kötü yanı da şudur ki; sizin fikirlerinizin dinlenmesi için, bu iki taraftan birini yüceltmemiz diğerini karalamamız gerekmektedir. Bunca yalanın gündem olduğu ülkemizde maalesef, doğrularımız dinlenmeyecek, dinlense de dikkate alınmayacaktır.

BİR FIKRA...

Bir fıkrayla yazımı sonlandırıyorum...

Kralın biri dövme yaptırmak istiyor. Giriyor bir dövmeçiye, "bana şöyle kükrayan bir aslan dövmesi yap" diyor. Dövmeçi: "Emredersiniz" deyip başlıyor işe. Daha ilk darbeyi vurduğunda Kral: "Ahhh! Neresini yapıyorsun?" diye feryat ediyor. Dövmeçi: "Pençelerini yapıyorum efendim" diyor. Kral: "Bırak pençesiz olsun" diyor. "Emredersiniz" diyor dövmeçi. İkinci darbeye yine Kral: "Ahhh! Neresini yapıyorsun?" Dövmeçi: "Dişlerini efendim". "Bırak dişsiz yap" diyor Kral. "Emredersiniz efendim". Sonra kuyruksuz, sonra yelesiz... Bitiriyor dövme işlemini dövmeçi. Şimdi empati yapıp kendimizi dövmeçinin yerine koyalım... Soruyorum size: "Biz Sosyologlar dövmeçi isek, çizdiğimiz bu dövme, GERÇEKTE ASLAN DÖVME Mİ?"

Sadık UZUN

Eğitim; bir insanın, hayata tutunması için gösterilen maddi ve manevi çabaların bütünüdür.

EĞİTİM SİSTEMİMİZİN ÖNCELİKLİ SORUNLARI

E EĞİTİM

sistemimiz, karakteristik özelliği itibari ile daha iyiye doğru gidişi amaç edinen, değişime ve gelişime en açık sistemlerden biridir. Bu değişim ve gelişimi sağlarken kullandığı malzemeler; amaçlanan felsefeyi görme imkânı veren, insanlar topluluğudur. Bunun nedeni ise; öğrenci, veli, öğretmen ve idarecilerin birlikte değerlendirilme gereğidir. Çünkü sistemin unsurlarından etkilenme ihtimali olan bu gruplar; birbirlerinden farklı yapıda bir özellik göstermelerine karşın, eğitim sisteminin zaruri ihtiyaçlarını belirlemede de öncü rol oynarlar. Bir sistem; yapısı içerisindeki en küçük parçanın gücü nispetinde kalıcı ve başarılı olabilir. Yani sistemler; yapı içerisindeki her unsura ihtiyaç duyar. Eğitim sisteminin cumhuriyet kurulduğundan bu tarafa sürekli değişen yapısı artık bir noktada sabitlenmelidir. Sistemin, hiçbir kalıba sığmayan organik bir yapısı olduğu kabul edilmelidir. Buna uygun; yaşayan, nefes alan bir sistemin temelleri atılmalıdır. Gidişatını, daha doğru yöntemlerle çizmiş bir eğitim sistemi; başarıyı yakalamaya her zaman muktedir olur. Eğitim sistemimizdeki en büyük sorunlardan birisi de; verilenlerin, sağlanmak istenen ölçüde bir karşılığının bulunmamasıdır. Sistemin iyi niyetli tüm çabalarına rağmen, istenen etkiyi sağlayamayıp; hem toplumsal manada, hem de yönetsel manada bir hoşnutsuzluk yaratmaktadır.

Uzun uğraşlar sonucunda hazırlanan eğitim müfredatları; yıllarca örgütlü ve planlı bir şekilde verilen eğitim hizmeti; öğrencinin özellikle bazı derslerinde (İngilizce, Fizik ve Matematik) başarı kazandıramamıştır. Öğrenci, aldığı ve öğrendiği diğer derslerin yanında; öğrenemediği bu derslerle, ilköğretimden üniversite kapısına gelinceye kadar kendisinde bir eksiklik duymamıştır. Çünkü içinde bulunduğu eğitim sistemi, öğrencinin kendini değerlendirmesi için uygun bir yöntem geliştirememiştir. Her yıl; türlü taltifler yapılarak verilen belgeler ışığında bir öğrenme süreci yaşayan öğrenci, öğrencilik amacının gerektirdiği öğrenme “yeterlilik” sürecini; öğrenme “yetkinlik” sürecine kurban etmiş olur. Eğitim sisteminin ortaya koyduğu amaç ve değerler daha ilköğretimden itibaren birçok öğrenci için; bir etiket peşinde koşmak anlamı taşır. Ancak; bu yapay başarının yeterli olmadığını anladıklarında ise; artık çoğu zaman iş işten geçmiş olur. Eğitim sistemimiz, kendisine örnek ve rol model olarak seçtiği bazı çevre ülkelerinin eğitim modellerini; toplumsal yapımız ve kültürel kodlarımıza uyarlamaya çalışarak, zaman kaybetmekte olduğunu artık fark etmelidir. Toplumsal yapımıza ve kendi öz değerlerimize dair gelişmişlik hedefi ortaya koyan bir eğitim sistemi; ancak, kendi öz varlıklarını en iyi şekilde kullanarak bu hedefine ulaşabilir. Eğitim; bir insanın, hayata tutunması için gösterilen maddi ve manevi çabaların bütünüdür. Bu çaba verilirken bunu, örgütsel ve sistematik bir teknikle gerçekleştirir. Görünürde öğrenci, özünde insan olan bu gelişimi amaçlanan insanın kendisine, topluma ve ülkesine faydalı birey haline getirilmesi; eğitim sistemimizin amaçladığı yegâne şey olmalıdır.

AHLAKSIZLIĞIN ARTIŞ NEDENLERİ

1. Bilgi de artış oldu

Modern zamanda insan daha fazla bilgi birikimine sahip oldu. Yani okumışluktan gelen "biliyorum ben" temelli kimlik edinmişlerin sayısı arttı. Bu da cahil ya da cehalet için iyi bir malzeme oldu.

2. Berberinde boş vakitte artışı getirdi

Modern zamanda küreselleşme etkinliğinde modern toplumların gerisinde kalan dolayısıyla baskın bir etki altında kalmış 3. dünya ülkelerinde özgürlüklerin getirisi, bir yeterliliğe sahip olmayan insanların önünü açtı ve dünya tarihi boyunca ister bireysel saldırı ister savaş olsun bunların temelinde yatan yönetmek arzu ve imkânı özgürlüklerle birlikte alt kültürün de sahip olabildiği bir olgu oldu. İnsanlar artık bir diğerinin üzerinde tahakküm, psikolojik baskı gibi çaba ve meşguliyetler için modernleşme ile birlikte daha fazla vakit ayırabilir oldular.

3. Gelenin götürüleri de oldu

Demokrasinin hak ve özgürlüklerin tersine getiri ya da götürüleri oldu. Egoist sayısı arttı ve "beni böyle kabul edeceksiniz" mantalitesi doğdu.

4. Bir Ekonomik Sistem Olarak Kapitalizm'in Tercihi

Sınırlı bir lüks ve konforlu yaşam ile buna ulaşmanın haksız, hukuksuz yollarının varlığı, ahlak ile etik değerlerden taviz verme ve bunların yok oluşuna kadar yolların açılmasına neden oldu.

5. Lider Yoksunluğu

Bir liderin yokluğu ile liderin insanlar üzerinde yaratması gereken etki ve tesir ihtiyacının karşılanamayışı ile siyasi yol haritasının eksikliği sonucunda toplumsal amaçsızlık doğdu.

6. Sistemsizlik

Etkin bir rehberliğin olmayışı ile doğru insanların doğru yerlerde değerlendirilemeyeşi ile bunun getirisi çabaların sonuçsuz kalması beraberinde bir yılgınlık, tükenmişliği getirerek tembelleğe yol açtı.

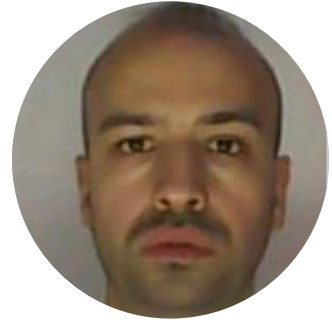
7. Adaletsizlik

Adaletin yokluğu ile hakkın yerine kazananın haksızlık ve hukuksuzlukların oluşu zayıf halkalara yanlış yönde emsal teşkil etti.

8. Medya Basın ve Propaganda

İnsanlara tesir olarak günümüz siyasi ve ticari gücü konumuna gelmiş medyanın bir yönlendirmeden önce yönlendirilen konumu almış olması ile yanlış yönlere kullanımının olumsuz etkileri bugün kabul edilen bir gerçek.

İsmail Gökhan ŞAHİN

9. Psikolojik Savaş

Küresel kapitalizm ve İngiliz usulü küresel siyaset topluma içinde her şeyin mübah olduğu bir psikolojik savaşı öğretti. Büyük savaşların yerini artık psikolojik savaşlara bıraktığı yeni bir dünya düzeninde artık zayıf halklar da yeni öğrendikleri bu savaş türünü kendi içinde uygulamaya koydular.

10. Gücün Etkisi

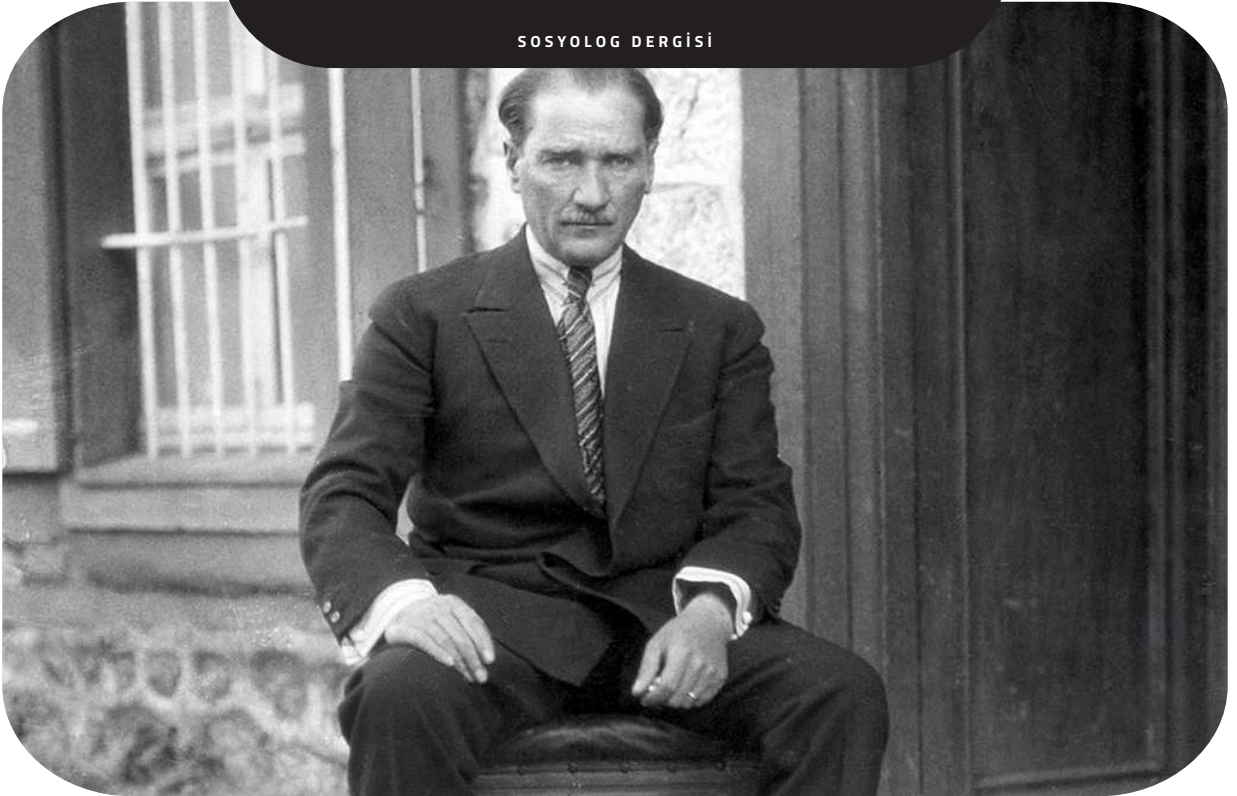
Hak ile haksızlığın savaşında gücün etkisi " bana dokunmayan yılan bin yaşasın " ya da bir diğer deyimle " padişahım çok yaşa " anlayışını doğurdu. Bu da haktan yana duranı yalnız bırakan dolayısıyla zayıf düşüren bir etken oldu.

10 KASIM 1938

*Beni görmek demek
mutlaka yüzümü görmek
değildir. Benim fikirlerimi,
benim duygularımı
anlıyorsanız ve
hissediyorsanız
bu kafidir.*

**SAYGI, SEVGİ
VE ÖZLEMLE
ANIYORUZ**

SOSYOLOG DERGİSİ

**Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete
irtihalinin 82'nci yıl dönümünde saygı, özlem ve minnetle anıyoruz**

Sosyoloji, dünyaya gelen son bilim olduğu gibi, bütün bilimlerin de en karmaşık olanıdır.

Düşünsel kariyerine Saint Simon'un yardımcılığıyla başlayan Auguste Comte, insanlığın tarihsel süreçteki dönüşümünü ve Avrupa toplumunun mevcut durumuna nasıl ulaştığını incelemiştir.

Sosyoloji tarihi açısından iki büyük önemi vardır:

- 1.) Sosyoloji kelimesini "icat eden" isim olması,
- 2.) Üç hal yasası.

Auguste Comte ve Sosyoloji Kavramı

Auguste Comte, her şeyden önce Aydınlanma Devriminin, yani akıl çağının ve bilimsel düşüncenin çocuğudur. Dolayısıyla onun fikirleri aydınlanma çağının akılcı ve bilimsel düşünüşünden etkilenmiştir. Bu etkiyle doğa bilimlerinin ve onların benimsediği yöntemlerin detaylı bir incelemesini yapan Comte, toplumun ve toplumsal olanın da bilimin konusu olabileceğini yani bilimsel yöntemlerle incelenebileceğini savunmuştur. Bu sadece bilgi edinmek açısından değil, aynı zamanda yaşadığımız toplumu değiştirmek ve dönüştürmek açısından da önemlidir. Zira Comte, doğa bilimlerinin dönüştürücü ve değiştirici gücünü görmüştür. Comte'a göre doğa bilimlerinde yaşanan bilimsel keşifler sadece doğayı anlamamızı sağlamamıştır. Aynı zamanda teknolojik ilerlemelere yol açarak, sanayi devrimine ve nihayetinde yaşadığımız modern dünyanın ortaya çıkmasına yol açmıştır. Dolayısıyla eğer toplumu da bilimin konusu yapacak ve onu da bilimsel yöntemlerle inceleyecek olursak, toplumu sadece anlamakla kalmayacak, toplumu değiştirecek ve onu isteklerimize göre yeniden dizayn edecek bir güce de kavuşacağız.

Bir başka ifadeyle, nasıl ki doğal dünyanın problemlerini çözmek için fizik, kimya, biyoloji vs. gibi doğa bilimlerini kullanıyorsak, yaşadığımız toplumun sorunlarını çözmek ve daha iyi bir toplum inşa etmek için de toplumu inceleme konusu yapan bir bilimi kullanmalıyız. Bu bilime ilk olarak sosyal fizik adını veren Comte, daha sonra sosyoloji kavramını üreterek, toplumu inceleyecek olan bilim dalına ismini vermiştir. Bilimleri hiyerarşik olarak sınıflandıran Comte, doğa bilimlerini model olarak inşa ettiği sosyolojiyi en son ve en gelişmiş bilim dalı olarak ilan etmiş ve onu "bilimlerin hiyerarşisinde" "kraliçe" olarak konumlandırmıştır. Böylece Comte, toplumu bilimin konusu yapmanın ve onu bilimsel olarak incelemenin kolay olmadığını net bir şekilde ifade etmiştir. Özellikle sosyoloji ve biyoloji bilimi arasında benzerlikler kuran Comte'a göre biyoloji, organik bütünlüğü konu alması nedeniyle sosyolojiyle benzerlik gösterir. Comte'un sosyoloji anlayışına göre toplum, parçalara ayrılarak incelenemez. Çünkü toplumu oluşturan unsurlar, tıpkı bir vücudun organları gibi ancak bütün içinde yani toplumsal sistem içinde anlam kazanabilirler. Nitekim Comte'a göre insan doğası gereği toplumsaldır. Yani Hobbes, Locke ya da Rousseau gibi sosyal sözleşme teorisyenlerinin iddia ettiğinin aksine insan bir takım faydacı nedenlerden dolayı ya da bir zorunluluk gereği değil, doğasındaki eğilimden dolayı toplumsaldır.

Kaynak : <https://tarhibilgi.org/augustecomte/>

DÂRÜLFÜNUN

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SOSYOLOJİ

Osmanlı toplumunda sosyolojiyi ilk gündeme getirenler, “devleti acilen kurtarma” kaygısıyla hareket eden Jön Türkler arasından çıkmıştır. Türkiye’de sosyoloji, dönemin toplumsal ve siyasal koşulları ile düşünsel ihtiyaçları sebebiyle bir devlet reformu fikri çerçevesinde gelişmiştir. İlk Türk sosyologlarının toplumsal dünyayla ilişkileri ve teorik/ampirik ilgileri de büyük ölçüde bu bağlam içinde şekillendi. Hedef, toplumun, devletin kurtuluşu için dönüştürülmesiydi. Sosyolojik bilgi bu hedef doğrultusunda bir araç olarak görüldü. Toplumun özellik, pratik ve deneyimleri de ancak devletin reform ihtiyaçlarıyla ilişkisi nispetinde önemsendi. Osmanlı entelektüelleri Osmanlı Devleti’nin kurtuluşunu Batılılaşma politikalarında görüyor; pozitivist felsefe ve sosyoloji aracılığıyla Batı toplumlarının seviyesine ulaşabileceğimizi düşünüyor; bunu da sanayi toplumlarına yazılmış “ilerleme ve düzen” reçetelerini kendi toplumumuza uygulayarak başaracaklarına inanıyorlardı. Osmanlı entelektüelleri –özellikle de belli bir siyaset önerisinde bulunanlar– kendi düşünsel gelenekleriyle uyumlu ve siyasal hedeflerini bilimin sağladığı meşruiyet çerçevesinde savunmalarına imkân tanıyacak Batılı düşünürlerin eser ve fikirlerini Osmanlı dünyasına tanıttılar. Osmanlı ülkesinin koşullarını dikkate alarak, Batılı kavram ve kuramların serbest bir tercümesini yaptılar, Batılı sosyal bilim teorilerini Osmanlı Devleti’nin koşullarına uyarladılar. Türk sosyolojisinin ilk dönemlerinde bilinçli bir aktarmacılık hakimdi. Sosyolojinin Osmanlı İmparatorluğu’ndaki “akademi öncesi” tarihi; Ahmet Şuayp, Ahmet Rıza, Mustafa Suphi/Suphi Ethem, Bedii Nuri ve Satı el-Husri gibi isimlerin telif-tercüme kitapları ve Servet-i Fünun (1891-1901), Ulum-u İktisadiye ve İçtimaiye Mecmuası (1908-1911) gibi dergilerde çıkan makaleleriyle başlar. Rıza Tevfik’in Maarif Mecmuası’nda Herbert Spencer etkisinde kaleme aldığı notları (1896)

başlar. Rıza Tevfik’in Maarif Mecmuası’nda Herbert Spencer etkisinde kaleme aldığı notları (1896) ve Hasan Tahsin’in Servet-i Fünun dergisinde yayımladığı Worms tercümesi, Osmanlı aydınlarının sosyolojiye ilk sistemli ilgilerini gösterir. Bu dönemde pek çok düşünürümüz, Batı’da ortaya konan farklı yaklaşımları Osmanlı ülkesine taşıdı: Le Boncu düşünce: Abdullah Cevdet’in tercümeleri ve Celal Nuri’nin katkıları. Comte’un sosyoloji anlayışı: Ahmet Rıza’nın yazıları. Science Social ekolü: Sabahattin Bey’in Demolins ve Descamps ile tanışması sonrasında kurduğu Teşebbüs-ü Şahsi ve Adem-i Merkeziyet Cemiyeti’nin yayın organı Terakki (1906) dergisinde kaleme aldığı yazılar, çok sayıdaki izah’ları ve Türkiye Nasıl Kurtarılabilir? (1915) gibi siyasi parti programı niteliği taşıyan metinleri Organizmacı sosyoloji anlayışının etkileri: Suphi Ethem’in Sosyoloji (1911) ve Ethem Necdet’in Tekâmül ve Kanunları (1913) eserleriyle Ahmet Şuayb, Sâti el-Husrî ve Bedii Nuri gibi isimlerin çeşitli dergilerde kaleme aldıkları yazılar. Marksist eğilim: İştirak mecmuası etrafında toplanan Hüseyin Hilmi ve Refik Nevzat aydınlar. Demolins’ten yapılan Yollar (1912), Anglo-Saksonların Esbabı Faikiyeti Nedir? (1910/1914 ?) ve Mevki-i İktidar (1910/1915 ?) gibi tercüme ile Mustafa Suphi’nin Célestin Bouglé’den yapmış olduğu İlm-i İctima Nedir? (1910)tercümesinin yanı sıra Ahmed Sanih’in ve Rüşdü İbrahim’in Sai ve Tettebbu Mecmuası (1910) ile Mehmet Ali’nin Donanma Mecmuası (1915)’nda yaptıkları çeşitli tercüme bu dönemdeki sosyolojik yayınlar arasında öne çıktı. Sosyolojinin Türkiye’deki akademik meşruiyeti ve kurumlaşması ise, 1910’lardan itibaren sosyolojiyle ilgilenmeye başlayan ve Durkheim’in sosyoloji anlayışını kendisine rehber edinen Gökalp’in 1914 yılında sosyolojiyi Darülfünun ders programlarına dâhil etmesiyle başlar. (Darülfünun’da sosyoloji dersinin verilmeye başlamasına ilişkin 1910 [Ziyaettin Fahri Findikoğlu], 1912 [Cengiz Orhonlu ve Mehmet Yalvaç] ve 1913 [Lütfi Erişçi] tarihlerini verenler de vardır.)

SOSYOLOJİ KÜRSÜSÜ

1913-1914 ders yılından sonra Alman hocalar getirilmiş, sınıf düzeninden sömestre düzenine geçilmiş, 1915-1916 öğretim yılından itibaren Edebiyat Fakültesi de kendi içinde bölümlere ayrılmıştır: (i) Tarih ve Coğrafya, (ii) Ulum-i İctimâî (İlm-i İctimâî ve İlm-i Mantık okutuluyordu); (iii) Edebiyat ve (iv) Felsefe. Gökalp'in etkisi, kısa zamanda yalnızca İctimâiyat Kürsüsü'nde değil, Darülfünun'un başka birçok disiplininde de kendisini göstermiştir.

Yeni Türkiye için formüle ettiği toplumsal örgütlenme, öncelik ve ihtiyaçlar çerçevesinde edebiyat tarihinden ilahiyata, iktisattan pedagojiye pek çok disiplinin işbirliği içinde gelişmesini sağlamaya çalışır. 1915'te İctimâiyat Darü'l-Mesaisi'ni kurar, 1917'de İctimâiyat Mecmuası'nı çıkarır. I. Dünya Savaşı'nın bitiminde İstanbul'un işgal edilmesi ve Gökalp'in, diğer pek çok İttihat ve Terakki üyesi gibi Malta'ya sürgüne gönderilmesiyle birlikte Darülfünun'daki sosyoloji eğitimi de sekteye uğrar. I. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birlikte Edebiyat Fakültesi –(i) Edebiyat; (ii) Tarih; (iii) Coğrafya ve (iv) Felsefe olmak üzere– dört esas kısma ayrılır. Cumhuriyet'in kurulması sonrasında gerek Mehmet İzzet'in –genç yaşta vefatı nedeniyle kısa süren– faaliyetleri gerekse Necmeddin Sadak'ın çalışmaları, dönemin istikrarsızlıkları ve karmaşık gelişmelerinin de etkisiyle, sosyolojiyi Gökalp dönemindeki etkisine ve yaygınlığına kavuşturmakta yetersiz kaldı. Gökalp'in Malta'ya sürgün edilmesinden yaklaşık olarak 1940'ların başlarına kadar olan dönemde Sosyoloji müstakil bir bölüm olarak örgütlenmedi ve Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nde ya da İktisat ve Hukuk Fakültelerinde okutulan bir ders muamelesi gördü. Bu durum, söz konusu verimsizliğin sebepleri arasında değerlendirilebilir. 1928'de kurulan ve Felsefe ve İctimâiyat Mecmuası isimli bir de yayın organına sahip olan Türk Felsefe Cemiyeti bünyesinde de sosyoloji çalışmaları yapıldı. Bu dönemde Türkiye'deki Durkheimci sosyoloji geleneğinin dışında 'yeni temayüller' ortaya çıktı. Bu eğilimlerin temsilcilerine iki örnek verilebilir: 1933'ten itibaren Hukuk Fakültesi birinci sınıf müfredatına dâhil edilen sosyoloji dersini veren –1933 Üniversite Reformu çerçevesinde Hukuk Fakültesi bünyesinde kurulan ve sonrasında İ.Ü. İktisat Fakültesi'nin de çekirdeğini teşkil eden İktisat ve İctimâiyat Enstitüsü öğretim üyelerinden– Alman akademisyen Gerhard Kessler ve yayımladığı Muasir Avrupa İctimâiyatı (1933) isimli çalışmasında Amerikan sosyolojisini benimsediğini belirten Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü muallimlerinden M. Saffet. 1933 Üniversite Reformu'yla, eskiden Felsefe bölümüne bağlı ders mahiyetindeki İctimâiyat'ın (Sosyoloji) müstakil bir bölüm olması öngörüldü. fakat Edebiyat Fakültesi kadrosunda müstakil bir sosyoloji kürsüsü bulunmadığı için, 1936-1940 arasında sosyoloji kürsüsü ve çeşitli zorluklarla sürdürüldü. Sosyoloji Hasan Ali Yücel'in desteği ve Hilmi Ziya Ülken'in gayretleriyle ancak 1941'de yeniden kürsü haline geldi. Ülken derin entelektüel kişiliği ve zengin akademik ilgisiyle sosyoloji bölümünün kurumsallaştırılmasında öncü bir rol üstlendi; sosyolojinin yanı sıra mantık, felsefe, ahlâk ve sanat gibi alanlarda da birçok kıymetli eser üretti. Batı dünyasındaki düşünsel gelişmeleri çok yakından takip ediyordu ve Türk akademi çevrelerini yeni düşünsel gelişmeler konusunda hızlı bir şekilde bilgilendiriyordu. Kurucusu ve yöneticisi olduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi'nde bu türden pek çok araştırma metni, makale vs. yer almaktaydı. Ülken aktif bir sosyolog olarak uluslararası sosyoloji topluluklarıyla da etkin bağlar kurdu. Onun öncülüğünde İstanbul Üniversitesi ve Türkiye uluslararası sosyoloji kongrelerini ve farklı alanlardan birçok toplantıya ev sahipliği yaptı. Onun başkanlık yaptığı yıllarda İÜEF Sosyoloji Bölümü'ne yurtdışından birçok önemli sosyal bilimci gelecek ders, konferans ve seminerler verdi.

“**İÜEF Sosyoloji Bölümü'nün bu başarı ve misyonu devam ettirme yönündeki çalışma arzusu, ilk günkü canlılığını koruyor.**”

1961-1962 öğretim yılında Sosyoloji Bölümü, kendi içinde iki “sertifika”ya ayrıldı: Umumî Sosyoloji ve Tecrübî Sosyoloji. Tecrübî Sosyoloji Sertifikası ders programında Doç. Dr. Nurettin Şazi Kösemihal Sosyoloji Tarihi, Köy ve Şehir Sosyolojisi, Tecrübî Sosyoloji Metod ve Teknikleri, Tecrübî Sosyoloji Araştırmaları, Sosyolojiye Giriş, Ana Sosyoloji Eserleri Semineri ve Yabancı Dilde Metinler (Asistan Ayda Tanyeli Yörükkan) derslerini veriyordu. Umumî Sosyoloji Sertifikası ders programında ise Doç. Dr. Cahit Tanyol Sosyolojinin Ana Kavramları, Ana Sosyoloji Eserleri, San'at ve Cemiyet, Örf ve Adetler Sosyolojisi, Sosyal Ahlak ve Yabancı Dilde Metinler (Asistan Turhan Yörükkan) derslerini veriyordu. 1960 sonrasında hem akademik kurum ve akademisyen sayılarındaki artış hem de Türkiye'nin sanayileşme ve planlı ekonomi dönemine geçişi ile birlikte sosyal siyaset bağlamında, çeşitli alanlarda sosyolojik çözümlere duyulan ihtiyaç artmaya başladı. Bu tarihten itibaren sosyal yapı tartışmalarının hızlı biçimde arttığı görüldü. Aynı süreçte tarihle yeniden yüzleşme olarak da nitelendirilebilecek tarih tartışmaları da alevlendi ve bu tartışmalar birbiriyle bağlantılı özellikler göstermeye başladı. 27 Mayıs 1960 askerî yöneticileri –kamuoyunda bilinen adıyla– “147'li”den biri olarak değerlendirdikleri Hilmi Ziya Ülken'i İÜEF Sosyoloji Bölümü'ndeki görevinden uzaklaştırdılar. Her ne kadar daha sonra geri dönmesine izin verildiyse de, Ülken akademik faaliyetlerini –daha önce yarı-zamanlı olarak ders verdiği– Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde sürdürmeyi tercih etti. Hilmi Ziya Ülken'in bölümden ayrılmak zorunda kalmasından sonra, bölüm başkanlığı 1970'lerin başındaki vefatına kadar Prof. Dr. Nurettin Şazi Kösemihal tarafından icra edildi. Onun vefatıyla birlikte de Prof. Dr. Cahit Tanyol, 1982'deki emekliliğine kadar bölüm başkanlığı görevini yürüttü. 1980'den itibaren Sosyoloji Bölümü, 1982-1993 arasında bölüm başkanlığı görevinde bulunan Prof. Dr. Baykan Sezer'in öncülüğünde, yerli bakış açısı etrafında Batılı toplum öğretileriyle eleştirel bir ilişki içerisinde olan, sorgulayıcı ve toplum tarihimizin özellik ve meselelerinin açıklanması yolunda çalışmalar yapan bir bölüm olarak öne çıktı. Bu çerçevede İÜ Sosyoloji Bölümü'nde, bu perspektife uygun dersler müfredata dahil edildi, yüksek lisans ve doktora programları açıldı, Sosyoloji Dergisi tekrar yayımlanmaya başlandı (3. Dönem), Sosyoloji Araştırma Merkezi'ni yeniden canlandırma yönünde yoğun bir uğraş verildi, İÜEF Sosyoloji Bölümü'nün Kuruluşunun 75. Yılı, Amerika'nın Keşfinin 500. Yılı gibi ulusal ve uluslararası toplantılar tertip edildi... Pek çok düzlemde yürütülen bu faaliyetlerle yerel ve küresel düzeyde yaşanan gelişmelerle ilgili düşünceler üretme ve bunları akademik camia ile paylaşma yönünde önemli kazanımlar elde edildi. Sosyoloji Bölümü'nün bu yöndeki çalışmaları, zenginleşen ve çeşitlenen akademik kadrosunun da gayretleriyle, Prof. Sezer sonrasında Sosyoloji Bölüm Başkanlığı görevinde bulunan Prof. Dr. Ümit Meriç, Prof. Dr. Mahmut Arslan ve Prof. Dr. Korkut Tuna dönemlerinde daha da kuvvetlenerek ve çeşitlenerek sürdü, sürdürmeye de devam ediyor. Temelleri 1914'te Ziya Gökalp'in öncülüğünde atılan İÜEF Sosyoloji Bölümü, Türkiye'nin ilk ve en köklü sosyoloji kürsüsü. Kurulduğu günden bugüne, Ziya Gökalp'ten Hilmi Ziya Ülken'e, Baykan Sezer'den akademik faaliyetlerini ve üretimlerini halihazırda bölümümüz bünyesinde yürüten mevcut öğretim üyesi kadrosunun çalışmalarıyla daima geçmişi güncelle birleştirmek suretiyle dünümüzü, bugünümüzü ve geleceğimizi aydınlatan pek çok ciddi akademik ürün ve yaklaşım ortaya koyma başarısı gösterdi. Gerek dünya ve gerekse de Türk sosyolojisinin zengin birikimi üzerinde yükselen İÜEF Sosyoloji Bölümü; öğretim ve akademik faaliyetlerini, geçmişi bugünle ve gelecekle, tarihi felsefeyle, ekonomiyi siyasetle... birleştiren bir yaklaşımla sürdürmeye özen gösteriyor. İÜEF Sosyoloji Bölümü'nün bu başarı ve misyonu devam ettirme yönündeki çalışma arzusu, ilk günkü canlılığını koruyor.

SOSYAL PSİKOLOJİ BAKIŞ AÇISINDAN GENÇLERDE KAYGI BOZUKLUĞU

DUYGU

durum bozukluğu rahatsızlıkları içerisinde yer alan kaygı bozukluğu olarak bilinen, diğer adıyla anksiyete, şiddetli bir korku ve panik duygusu hissidir. Anksiyete, insanların sosyal çevrelerindeki ya da vücutlarındaki uyarıcıları tehdit ve tehlike olarak algılaması, kendini baskı altında hissetmesi sonucu vücudunun birtakım reaksiyonlar göstermesidir. Birey bu durumlarda korku, endişe ve gerginlik hissetmektedir. Bu gibi durumlardan 'kaçınma davranışlarına' uzmanlar anksiyete (kaygı bozukluğu) teşhisi koymaktadırlar. Kaygılarımız, vücudumuzun strese karşı verdiği doğal tepkilerdir. Örnek olarak, topluluk önünde konuşma yapacak olmak, bir gruba dahil olmak ya da işteki ilk günümüz, çoğu insanın gergin ve korkulu hissetmesine neden olabilmektedir. Ancak duyduğumuz endişe aşırı ise ve uzun süreli olup gündelik hayatımızı zorlaştırıyorsa bu durum kaygı bozukluğuna yol açmaktadır. Gençlerde veya ergenlerde ise sosyal kaygı bozukluklarının temel belirtileri; başkaları tarafından eleştirilme, rezil olma, utanç duyulacak davranışlar sergileme endişesiyle sosyal ortamlara girmekten çekinme ya da iletişim kurma konusunda korku yaşamasıdır. Örneğin, bir topluluk karşısında sesi titrediği ve ter içinde kaldığı için konuşmasını yapamayan birey, bundan sonra benzer bir durum ile karşılaştığında kaygı hissetmeye başlayacaktır. Bu durumun ilerlemesi sonucunda birey konuşma yapamayacağı gibi, sadece kalabalık ortamlarda bulunması hâlinde bile kaygı, stres, korku gibi duygular yaşamasına hatta ve hatta sosyal hayattan tamamen kopmasına neden olabilmektedir. Buna bağlı olarak; genç, topluluk karşısında ilk konuşma deneyiminde yapmak istediklerini yapamamaktadır. Genellikle her kaygı bozukluğunun öncesinde "şok edici" bir olay yaşanmaktadır. Buradaki şok edici olay, gencin kendi benliğine ve kendisine bakışında çok kısa sürede büyük bir "çöküş" meydana gelmesidir. Şok esnasında bünye çok ani kararlar alıp uyguladığı için bilincimiz devre dışı kalır.

Melike BALIM

Topluluk karşısında sesi titrediği ve ter içinde kaldığı için konuşmasını yapamayan birey bundan sonra benzer bir durum ile karşılaştığında kaygı hissetmeye başlayacaktır.

Hareketlerimiz irademiz dışında yönetilir. Bu sebeple, başımızdan bir olay geçtiğinde nasıl bir tehlike atlattığımızı şok hâlindeyken düşünemeyiz ve bunu daha sonra idrak ederiz. Ruhumuz, şok esnasında yaşadığımız olayla herhangi bir nesneyi ya da insanı bağdaştırmaktadır. Şoku ilk defa tanıştığımız kalabalık bir arkadaş ortamında yaşadığımız, endişeye kapılma anımızda karşımızda kalabalık bir grup vardır ve kaygı bu fotoğrafta yer alan her parça ile ilişkilendirilmektedir.

Bu yüzden ne zaman yeni birileriyle tanışsak veya kalabalık ortama rastlarsak istemsiz olarak endişelenmemize sebep olacaktır. Sonuç olarak bireylerin farklı ortamlarda karşılaştığı birçok durumda kendilerini ifade ediş biçimleri, buldukları ruh hâlleri, hissettikleri duygular, verdikleri tepkiler, yaşadıkları duygu durumlarını belirtmektedir. Herhangi bir aşırılık veya herhangi bir çöküş hâli hissedildiğinde uzmanlara başvurulmalı, kendiliğinden düzelmesi beklenilmemelidir.

ASIYE TÜRKAN

Aile ve Cinsellik Danışmanı

Unutmamak gerek, geçimsiz kadın da erkek de yoktur. Onu, anlamayan ve idare edemeyen kadın ya da erkek geçimsiz yapar. Anlatması ve dinlemesi tabu olan cinsellik ve sınırları, aile için en elzem konudur. Mahremiyet kişiye özeldir. Aile içindeki kurallar ile öğrenilir. Öğrenilmediği sürece, cinsellikte sınır olmaz. Cinsel eğitim ise genel bilgidir. Asıl olan mahremiyet eğitimidir. Cinsel eğitimden önce mantığını kavrayabilmek önemlidir.

Sağlıklı ve
Doymulu Bir
Cinsellik Sağlıklı
İletişimle Başlar

EVLİLİK İDARE ETME SANATIDIR

“Eşler arasındaki beraberliğin amacı nedir?

Kadın-Erkek cinselliği ve fizyolojik yapısı nasıldır?

Kadın-Erkek arasındaki cinsel farklılıklar nelerdir?

Cinsellik ile cinsel ilişki arasındaki fark nedir?

Cinsellikte üreme ve neslin devamı ne anlam taşır?

Beysin ile cinsel duygular arasında bir bağ var mıdır?

Erkek ve kadın cinsel ihtiyaçlarını gideremediklerinde nasıl sorunlar yaşarlar?”

Cinsellik; ailede sadece üremeye odaklı değil bütünüyle ailenin mutluluğuna odaklı, bedeni sakinleştiren bir eylemdir. Öfkenin sebeplerinden en önemlisi, cinsel ihtiyaçların karşılanmamasıdır. Cinsellik doğumla başlayan ve ölüme kadar süren temel insani ihtiyaçtır. Cinselliği takıntılı haline getirmeyen, anın tadını çıkararak, rahat ve huzurlu olan bir yetişkin her yaşta cinsel haz alabilir. İnsanın rahatlamaya, gevşemeye, arzulanmaya, cinsel haz alıp vermeye her yaşta ihtiyacı vardır.

“Kadınlarınız sizin için bir tarladır. Tarlanıza nasıl dilerseniz öyle varın. Kendiniz için önceden (uygun davranışlarla) hazırlık yapın. Allah’tan korkun, biliniz ki siz O’na kavuşacaksınız. (Yâ Muhammed!) müminleri müjdele” (Bakara 2/223)

Ayet-i Kerîme sadece cinsel yaklaşımla ilgili değil, insanın temel ihtiyaçları üzerine evli çiftlere yol göstermektedir. Bu metafor ile anlatılmak istenilen kanaatimce şunlardır: Kadın toprak gibi; mütevazı, bereketli, latif, zarif, serin, müşfik, narin ve nazik olmalıdır.

Erkek iyi bir çiftçi olmalı, güzel ürün alabilmek için toprağını tanımalı, emek vermeli, gayret etmelidir.

Cinsel sorunlar hafife alınmamalı, saklanmamalı, zamanla düzeltilmesi için ihmal edilmemelidir. Sağlıklı ve doymulu bir cinsel hayatın sadece çiftlere değil, bireyin kendilik algısına, özgüvenine, sosyal ilişkilerine, mesleki başarılarına da olumlu etkileri vardır.

Sağlıklı ve Doymulu Bir Cinsellik Sağlıklı İletişimle Başlar

Cinsel sorunları çözmeye atılacak ilk önemli adım, eşlerle sağlıklı bir iletişim kurabilmektir. Cinselliğin sürekli bastırıldığı, soru sormanın, konuşmanın ayıplandığı tutucu ve baskıcı toplumlarda yetişen bireylerin, zamanı geldiğinde, cinselliği aktif olarak yaşamaya başladığı eşleriyle de konuşamaması beklenmedik bir durum değildir. Her eş diğerine cinsellikten ne beklediğini söyleyebilmeli, aynı zamanda eşinin beklentilerini de dinleyebilmeli ve ciddiye almalıdır.

Doymulu bir cinsel ilişki sağlamak eşlerin elindedir. Cinsellik sadece cinsel birleşme değil, iki insanın katılımıyla birlikte yaşanan bir haz sürecidir. Hiç kimsenin diğeri için katlandığı bir görev değildir. Birinin diğeri için şeyler ispatlamaya çalıştığı bir arena da değildir. Sorunlar paylaşılırken konunun hassasiyetine önem verilmeli, karşı tarafa kırıcı, yargılayıcı, küçümseyici tutumlarda bulunulmamalıdır.

Unutulmamalıdır ki cinsellik önce beyinde başlar!

Bir gün Eskişehir’de üniversite öğrencisiyken, dernek başkanı beni çağırdı. Bir bayanın hikayesini kısa filmde canlandırmamı istedi. Ben de onu oynadım.

Kelimelere değil engellere Takılıyoruz

R Ö P O R T A J : S E M A A Y D I N

Bundan iki yıl önceydi. Sessiz bir dünya düşünün. Görüntü müthiş ve hayat normal düzeninde seyredirken; insanlar eğleniyorlar, keyifle muhabbet ediyorlar, leziz yemekler pişirip yiyorlar. Hatta seminerler ve bilgi yarışmaları bile var. Eskişehir Musaözü kamp alanında bir “sessiz kamp” var dediler. Acayip merak ediyorum ve bu sessiz kampta herkes işaret dili ile iletişim kuruyor. Eller ve gözler konuşuyor. O mükemmel sevgi dolu atmosferi mutlaka bir gün hissetmenizi tavsiye ederim.

Merve Hanım’la da böyle bir sessiz kampta tanışmıştık. Kendisi kısa filmleri olan başarılı bir grafikerdir. Ayrıca sessiz kamp fikrinin mimarlarından biri. Yüzu kadar kalbi de güzel olan sevgili Merve Hanım, bize kapılarını açtı ve bir röportaj yapma imkânımız oldu.

Merve Hanım sizi daha detaylı tanıyabilir miyiz?

Ben Merve MERT, yaşım yirmi üç ve Bursa doğumluyum. Anadolu Üniversitesi İşitme Engelliler Okulu’ndan mezun oldum. Annem de işitme engelli. Bir de on iki yaşında erkek kardeşim var.

Sessiz kamp fikri nasıl ve neden oluştu?

İşitme engelli ve işiten bireylerin entegrasyonunu sağlayıp, birbirlerinin yaşamları hakkında bilgi sahibi olmaları, işaret dilini pratik edebilmeleri, empati kurmaları ve toplumun farkındalık kazanması için böyle bir kamp etkinliği düşündük.

Şu ana kadar kaç kamp etkinliği hazırladınız?

En son yedinci kampımızı düzenledik. İlk kampımız Eskişehir’de iki yüz kırk işitme engelli ve işiten bireylerin katılımıyla gerçekleşmişti.

Toplumda işaret dili konuşurken insanların bakışları sizi rahatsız ediyor mu?

Evet, küçük yaşlarımda bakışlardan rahatsız olmuşum. Büyüdükçe bu yok oldu. Çünkü ben bu halimden çok memnunum. Dilimi ve kültürümü çok seviyorum.

İşitme engelliler çok iyi araba kullanıyorlar. Hatta bir gün bir arkadaşım yolda karşıdan karşıya geçerken beni kurtarmıştı?

Bu konudaki düşüncelerinizi merak ediyorum?

Evet, bu doğru. Çünkü araba kullanırken hedef, göz ile odaklanmaz. Biz bunu çok iyi yapıyoruz. Diğer bir önemli nokta ise iyi bir araba kullanıcısı olmak için öncelikle cesaretili olunması ve panik yapmadan rahat bir şekilde kullanmaya çalışılması gerekiyor.

Farkındalık adı altında instagramda bir kısa film çalışmanızı görmüştüm. Detayları anlatır mısınız? Kısa filmin size kattığı faydalar oldu mu?

Bir gün Eskişehir’de üniversite öğrencisiyken, dernek başkanı beni çağırdı. Bir bayanın hikayesini kısa filmde canlandırmamı istedi. Ben de onu oynadım. Hikayesi şöyleydi:

Eskişehir’de bir tekstil fabrikasında çalışan işitme engelli bir bayan, evinden canı sıkın bir vaziyette çıkıyor. Yolda dalgın bir vaziyette yürürken, sesleri duymaması nedeniyle trenin altında kalıp, feci şekilde can veriyor. Kısa film tıklanma rekoru kırmış ve artık Eskişehir’de tanınmışım. Bu çalışmadan sonra işitme engellilere farkındalık çok arttı ve daha duyarlı bir toplum olmaya başladık. Mutlu olduk.

Okul hayatınızda öğretmenlerle iletişimde sorun yaşadınız mı?

Tabii ki öğretmenleri anlamakta güçlük çektim. Yanımdaki sıra arkadaşımın anlamadığım konuların notlarını alıyordum. Bu şekilde çok cesaret göstermek zorundaydım. Sınıflarımı başarıyla geçtim ve mezun oldum.

Kamu kurumlarında, bankalarda, hastane vb. yerlerde iletişim sorunu yaşıyor musunuz?

Evet, tabii ki! İşaret dili tercümanı her kamu kuruluşunda olmadığı için anlaşılıyoruz. Yanlış işlemler yapılıyor. İşitme engelli bireyler için çok zor gerçekten. Kamu kuruluşlarına tercüman gerekli.

Sağır kültürü ile işiten kültürü arasındaki farklardan bahsedebilir misiniz?

Sağır kültürü çok eğlenceli, mesela aile ve arkadaş arasında en ufak bir konuyu eğlenceli hale getirip eğlenebiliyoruz. Eğlenmeyi çok seviyoruz. Bilmediğimiz konuları, unsurları sık sık merak ediyor araştırıyoruz. Vakit çok güzel geçiyor. İşiten bireylerin hayatlarına bakıyorum. Çok monoton. Ev-iş- okul üçgeninde yaşıyorlar. Biraz sıkıcı. Her şeyi hemen duyup anlayabildikleri için bizim gibi bir şeyleri her an merak edip araştırma ihtiyacı duymuyorlar.

“Sanırım kıymet bilmiyoruz” diyorum ve gülüyoruz ☺

Evinizde kapı zilinın çalıp çalmadığını nasıl anlıyorsunuz?

Genelde; işitme engellilerin evlerinde, ışıklı ve titreşimli haber veren cihazlar bulunur. Zile basıldığında biz onu görür ve hissederiz. Böylelikle gelen misafiri rahatlıkla görebiliriz.

Merve Hanım, sizinle muhabbet çok keyifliydi. Farklı bilgiler öğrenmek harika bir duygu. Bize ve okuyucularımıza son olarak söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Ailem tarafından çok şanslıyım. Çok iyi şartlar içinde büyüdüm. Fakat benim gibi iyi şartlarda yetişemeyen, imkânı olmayan çok işitme engelli birey var. Onlara üzülüyorum. Elimden geldiğince onlara yardımcı oluyor, hayatlarını kolaylaştırmaya çalışıyorum. Merhametli bir insanım, merhameti çok seviyorum. Lütfen toplum olarak vicdan ve merhameti elimizden, yaşantımızdan, kalbimizden hiç ayırmayalım. Birbirimize hep destek olalım. Mutluluk ve kolaylık varken hayatlarımızı zorlaştırmayalım. **Önemli nüanslarla dolu içten muhabbetiniz ve bize değerli vaktinizi ayırdığınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum Merve Hanım. Hayatınızda başarılar diliyor ve bu genç yaşınızda gerçekleştirmiş olduğunuz başarılarınız için sizi gönülden kutluyorum.**

Bu güzel buluşma için ben teşekkür ediyorum

Sema Hanım. Sağ olun.

RÖPORTAJ PINAR ALBAYRAK →

Sporun, çocukların sadece fiziksel anlamda değil aynı zamanda ruhsal, bilişsel, sosyal ve kişisel gelişiminde önemli rolü olduğu ve bu olumlu etkilerin sadece çocukluk dönemiyle sınırlı olmayıp bir ömür devam ettiği herkes tarafından kabul gören bir gerçek. Biz de bu gerçekten yola çıkarak masa tenisi antrenörü Yasin Dağ ile spor üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Öncelikle sizleri tanımak istiyoruz lütfen bize kısaca kendinizden bahsedermisiniz?

1982 yılında Malatya'da doğdum. Orta öğrenimimi Malatya'da tamamladım. Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği ve Marmara Üniversitesi Antrenörlük Bölümlerinin ardından Bolu İzzet Baysal Üniversitesinde yüksek lisans eğitimi aldım. Çocukları çok sevdiğim için ayrıca Özel Eğitim Öğretmenliği Eğitimleri de aldım. Şu an İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde antrenörlük, Milli Eğitim Bakanlığı'nda özel eğitim öğretmenliği görevlerimin yanı sıra Girişim Spor Kulübü'nde masa tenisi kurucusu ve baş antrenörüyüm.

Masa tenisi ile tanışmanız nasıl oldu?

Ortaokul matematik öğretmenimin yönlendirmesiyle başladım. El ve göz koordinasyonu, dikkat ve hızlı aksiyon alma konusunda yetenekli olduğum için de devam ettim.

Antrenörlük kariyerinizde dereceleriniz nelerdir?

2017-2020 yılları arasında İstanbul'da düzenlenen 251 resmi maç sonucunda minikler ve küçükler kategorilerinde 200 il birinciliği ve 51 il ikinciliğimiz var. Türkiye derecesi olarak da minikler kategorisinde Türkiye Sekizinciliği Milli Takım Aday Sporucusu çıkardım.

Yasin DAĞ
Antrenör

Sporun çocuklar üzerinde ne gibi etkileri vardır?

Fiziki gelişimine çok büyük katkıları vardır. Özellikle çocuğun el ve göz koordinasyonunun gelişmesinde oldukça etkilidir. Çocuğa disiplin kazandırır. Hareket ve spor aynı zamanda vücudun mutluluk hormonu salgılamasına yardımcı olduğu için spor yapan bireyler stresten uzaklaşır, pozitif enerjiye sahip olur ve kendi vücudunun kontrolünü sağlar. En önemlisi de spor yapmak kötü alışkanlıklardan ve bağımlılıklardan uzak tutar. Dolayısıyla hem sosyal hem de psikolojik açıdan sağlıklı nesiller yetiştirebilmemiz için ailelerimiz çocuklarını spor yapmaya teşvik etmeli ve onları desteklemelidirler.

Bu noktada önemli bir konuya daha değinmek isterim. Spor, özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarımız üzerinde de oldukça olumlu etkilere sahip. Bu çocuklarımızın toplumumuza kazandırılması ile ilgili çalışmalara mutlaka sporu da eklemeliyiz. Böylece özellikle sosyal anlamda büyük katkı sağlamış oluruz.

Çocuklar, hangi sıklıkta ve nasıl spor yapmalıdır?

Bir grup şeklinde ve antrenör eşliğinde, haftanın üç günü, birer saat spor yapmak yeterli olacaktır.

Grup ile yapmanın önemi nedir?

Birlikte hareket etme ve uyum duyguları gelişir. Kazanma ve kaybetmenin ne demek olduğunu ve rakibe saygıyı öğrenir.

Türkiye'de masa tenisi sporu ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Ülkemizde, özellikle son beş yıldır masa tenisi oldukça fazla gelişim gösterdi. Sakatlanmaların neredeyse hiç yaşanmadığı bir spor dalı olması dolayısıyla aileler çocuklarının masa tenisi sporuyla ilgilenmesini destekliyor

Bu ilginin artırılması için neler yapılabilir?

Masa tenisi ile ilgili teorik ve sinevizyon bilgilerin anlaşılır bir dil kullanılarak iyi öğretilmesinin büyük katkı sağlayacağına inanıyorum.

Spor yapan çocuk daha başarılı ve mutlu

“En önemlisi de spor yapmak kötü alışkanlıklardan ve bağımlılıklardan uzak tutar”

sosyoLOGdergisi

Yazar Kadromuz

Prof.Dr.Veyssel BOZKURT
 Prof.Dr. Kutluk ÖZGÜVEN
 Necdet TOPCU
 Sadık USLU
 Sadık UZUN
 Yunus EKŞİ
 Hacı ALAKUŞ
 Ali AGKOÇ
 Didem AKBAŞ
 Tuba KAYRA
 Funda AYDIN
 Esra TELLİOĞLU
 Pınar ALBAYRAK
 Yeliz AYDIN
 Tuğba GÜNEŞ
 Berrak BALKIN
 Deniz ALEMDAR
 Huriye Nur GENÇOĞLU
 Zinnire ÇAVUŞ
 Merve Medine ÖZDEMİR
 Merve AYTEKİN TAHINÇ
 Zafer CEBECİ
 Sema AYDIN
 Elif KAYA
 Menekşe FAKI
 Selime YÜCEL
 Fatma DİLMEN
 Osman ARSLAN
 Nazmi KESKİNKILIÇ
 Kadriye PERVAN
 Adnan ÇOLAKOĞLU
 Mustafa HAYTA
 Ebru DOĞAN ÖZKARA
 Sosyolog UZMAN
 Eslem CİVAN
 Kübra ŞEKERCİ
 Büşra ALTUNCU
 Melike BALIM
 Mehmet AÇIKGÖZ
 Aslıhan ÖZTÜRK
 Öznur AYNACI
 Sevda GÜLARA
 Nilüfer ÇETİN
 Rukiye ÇORLU
 Dilhan SERBES
 Merve DEMİR
 Ramazan RÜZGARESEN
 Tuba KARA

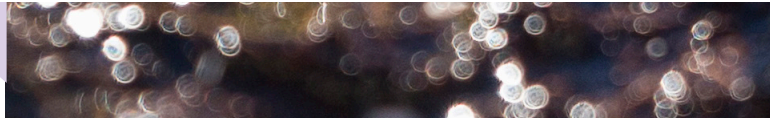
Onur KARAKOÇ
 Sümeyye YÜCEL
 Hasan ENGİN
 Ali İNCİ
 Mustafa DUMAN
 Gizem NAZLIOĞLU
 Ufuk İYİSOY
 Şule AYDIN BAYIR
 Esra ESEN
 Büşra KOÇAK
 Tolga TATLI
 Elif Dilara TAHTACI
 Rabia DELEN
 Ebru TAŞTAN
 Yasemin ARSLAN
 Aynur ÖZCAN
 Gaye ÖZDEN
 Gürkan BAYINDIR
 Büşra CEZAYERLİ
 Yusuf DALKILIÇ
 Adil ÇAVUŞ
 Ebru SAYGILI
 Sema BACI
 Mehmet Can İLBEK
 Sidar YAŞAR
 Ekin İlayda Gökdeniz KARATEKE
 Buğra BAYINDIR
 Arzu AKPINAR
 Melike Nur KILIÇARSLAN
 Murat ER
 Emine ÜZÜN
 Kader ÇAÇAN
 Pınar ERTEKİN
 Lütfiye UYDURAN
 Halil İbrahim MENTEŞ
 Tuğba EKİNCİ
 Harun AKKUL
 Goncagül ERGEN
 Vera Funda GÜNEYSU
 Neslihan OVA YALÇIN
 Yunus BAŞBUĞAN
 İsmail ÖNMEN
 Şükran KAPLAN
 Genç Sosyolog Fatma Berna DEMİR
 Songül BAKSİ
 Hatice ACEM
 Gizem ŞAHİN
 Fatma SAVAŞ ÖZÇELİK
 Sevil ACAR

sosyoLOGdergisi
 siz
 değerli
 sosyologların
 sesi
 olacaktır,
 bu
 alanda
 sizinde
 isminiz
 bulunsun
 dergimizde
 yazılarınız
 yayımlansın
 istiyorsanız
 hemen
 bizimle
 iletişime
 geçiniz.

Genç Sosyologların Sesi

sosyoLOG dergisi

DUSODER
DÜNYA SOSYOLOGLAR DERNEĞİ
www.dusoder.org

YIL : 1 SAYI : 1

www.sosyologdergisi.com

sosyoLOG Dergisi bir DUSODER yayınıdır.